म.जि. प्र. का. द.नं. : १०६/०६८, वर्ष १३, अंक १४८ आइतबार २२ पुस २०८० ने. सं. ११४४ थिल्लागा 7 January 2024 www.sajhakuranews.com पृष्ठ संख्या ४ मूल्य: रु. ३/-

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गको पत्रिका

साझाकुरा
राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakuranews.com

टिसिएन रोडस्थित एक पसलमा आगलागी

हेटौंडा, २१ पुस/हेटौंडा उपमहानगरपालिका-१० टिसिएन रोडस्थित एक अटो मोवाइल पार्टस् पसलमा आगलागी भएको छ । शनिबार बिहान स्थानीय हरिवंशप्रसाद गुप्ताको हरिओम अटो मोवाइल पार्टस सपमा आगलागी भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरले जनाएको छ ।

बिहान ९ बजेर ५० मिनेटको समयमा लागेको आगो बागमती प्रदेश प्रहरी बिपद ब्यबस्थापन गुल्म हेटौडा र हेटौंडा उपमहानगर पालिकाको २ वटा दमकलको सहयोगमा विहान १० बजेर ५५ मिनेटमा नियन्त्रणमा लिइएको प्रहरीले जनाएको छ । प्रहरीका अनुसार आगलागी के, कसरी लाग्यो ? भन्ने खुलेको छैन भने मानवीय क्षति भएको छैन । त्यस्तै क्षतिको पुरा विवरण आउन बाँकी छ । आगलागीको कारणबारे अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीको भनाई छ ।

हेटौंडा उपमहानगरको १४ औं नगरसभा गुम्बाडाँडामा

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ पुस/हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको चालु आर्थिक वर्षको बजेटको आकार २२ करोड रुपैयाँ बढेको छ । शनिबार भएको १४ औं नगरसभामा उपमहानगर पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट आकारमा २२ करोड २ लाख ५५ हजार रुपैयाँ बढाएर नगर उपप्रमुख राजेश बानियाँले प्रस्तुत गरेका हुन् ।

गत असार २ गतेको १३ औं नगरसभाको अधिवेशनमा उपमहानगरपालिकाले प्रस्तुत गरेको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट संशोधन गर्दै आकार बढाइएको हो । उपमहानगरपालिकाले १३ औं नगर सभामा २ अर्ब ६८ करोड ६० लाख १० हजार रुपैयाँको बजेट प्रस्तुत गरेकोमा संशोधन गरी २ अर्ब ९० करोड ६२ लाख ६५ हजार रुपैयाँको सीमामा पुऱ्याएको हो । आन्तरीक राजश्व संकलनमा भएको प्रगतिको आधारमा चालु आर्थिक वर्षको संशोधित बजेटमा २२ करोड २ लाख ५५ हजार बजेट थपिएको हो ।

चालु आर्थिक वर्षको ६ महिनाको राजश्व संकलन लक्ष्यअनुसारको आधा पूरा भएको बजेट प्रस्तुतिका क्रममा उपप्रमुख बानियाँले बताए । चालु आर्थिक वर्षको लागि कुल ३० करोड ९४ लाख राजस्व लक्ष्य राखेकोमा पुस १५ गतेसम्म १५ करोड ४५ लाख रुपैयाँ संकलन भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । अहिलेसम्म ५० प्रतिशत राजश्व संकलन भएको र गत आर्थिक वर्षको यसै अवधिको तुलनामा चालू आर्थिक वर्ष ८ प्रतिशतले राजस्व संकलन वृद्धि भएको बताइएको छ ।

आय/व्यय अनुमानमा सशर्त बजेट, अघिल्लो वर्षको मौज्दात र रकमान्तर समेत थप भई २ अर्ब ७५ करोड ७६ लाख ६५ हजार रुपैयाँ वास्तविक आय कायम भएको उपप्रमुख बानियाँले जानकारी दिए । गतवर्ष सम्झौता भई ३१ करोड रुपैयाँ भन्दाबढी जिम्मेवारी सरेका आयोजनाको रकम भुक्तानीका लागि चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा १० करोड ७० लाख रुपैयाँ विनियोजन भएकोमा अधिकांश भुक्तानीका लागि रकम अभावका कारण भुक्तानी रोकिएकोले बजेटको आकार बढाइएको बानियाँले बताएका छन् ।

संशोधित अनुमानमा पूर्वाधारक्षेत्रतर्फ नगरस्तरीय ६२ योजना र वडास्तरीय ९ सय ५६ योजना गरी जम्मा १ हजार १ सय १८ योजना रहेकोमा हालसम्म नगर स्तरीय १५ वटा योजना र वडास्तरीय २ सय १७ वटा योजना सम्झौता भइसकेको उल्लेख छ । सम्झौता भएका योजनामध्ये ३२ वटा सम्पन्न भएको र अन्य ९ सय ८६ वटा योजना कार्यान्वयनको चरणमा रहेको बताइएको छ । गत आर्थिक वर्षको जिम्मेवारी सरेर आएका योजनामध्ये १ सय १० वटा योजना सम्पन्न भएका छन् । ६१ वटा सम्पन्न हुने क्रममा रहेको छ ।

पूर्वाधार विकास कार्यक्रमको भौतिक प्रगतितर्फ प्रथम चौमासिकमा कंक्रिट सडक २ किलोमिटर, कालोपत्रे ३५५ मिटर, शैक्षिक पूर्वाधारतर्फ १ वटा, सांस्कृतिक जगेर्नातर्फ गुम्बा निर्माण २ वटा, मन्दिर निर्माण ५ वटा, मदरसा एउटा र यात्रु प्रतीक्षालय एउटा निर्माण भैसकेको छ । नगर प्रमुख मीनाकुमारी लामाको अध्यक्षतामा भएको १४ औं नगर सभाले स्थानीय समुदायको आर्थिक अवस्था सुधार ल्याउन लघुउद्यमीले उत्पादन गरेका गुन्द्रुक, मस्यौरा लगायत खाद्यपदार्थलाई ब्राण्डिङ गरी बजारीकरण गर्ने र स्थानीयस्तरमा उत्पादन हुने मौलिक तथा रैथाने कृषिउपजलाई प्रवर्द्धन गर्न होटल एशोसिएशनसँग समन्वय गरी नगरका सबै होटलका खाना सूचिमा समावेश गराउने प्रस्ताव पास गरेको छ ।

सभाले उपमहानगरमा आयआर्जन र समृद्धि कार्याक्रम सञ्चालन गरी बेरोजगार रहेका युवालाई सीपमार्फत प्रत्येक्ष रोजगारीमा जोड्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अध्ययन गर्ने प्रस्ताव पास गरेको छ । उपमहानगरक्षेत्रमा प्रर्यटकको आगमन बढाउनका लागि बाह्य जिल्ला र भारतको पटनालगायत सहरसँग सस्थागतरुपमा प्रर्यटन प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक सम्वाद र छलफल अघि बढाउने प्रस्ताव स्वीकृत गरको छ । सभाले संसोधित नीति, कार्यक्रम तथा बजेट एवम् बिभिन्न ऐन सर्वसम्मत पारित गरेको छ ।

हेटौंडा उपमहानगर पालिकाको १४ औं नगरसभा हेटौंडा-१८ स्थित गुम्बा डाँडामा गरिएको हो । स्थानीयस्तरका पर्यटकीय क्षेत्रको प्रवर्द्धनका लागि पहिलोपटक बजारक्षेत्रभन्दा बाहिर नगरसभा आयोजना गरेको उपमहानगरपालिकाले जनाएको छ । मेयर लामा तथा उपमेयर बानियाँसहित नगरसभाका सदस्य सहित उपमहानगरपालिका कर्मचारीको उपस्थितिमा सभा सञ्चालन भएको हो । हेटौंडा-१८ हर्नामाडीस्थित गुम्बाडाँडा सामुदायिक वनमा निर्माणाधीन मूर्तिपार्क पर्यटकीय गन्तव्यकोरुपमा रहेको छ ।

संघको साधारणसभामा कड्किए मुख्यमन्त्री, सडकको नाममा राजनीति नगर्न चेतावनी

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ पुस/बागमती प्रदेशका मुख्यमन्त्री शालिकराम जम्कट्टेलले सडकको नाममा राजनीति नगर्न चेतावनी दिएका छन् । 'सँधैभरि सडकको नाममा राजनीति गर्न पाइदैन अब विकासको साझा काम हो सडक ।', उनले भनेका छन् ।

शनिवार हेटौंडामा भएको उद्योग वाणिज्य संघको ५७ औं वार्षिक साधारणसभालाई सम्बोधन गर्दै मुख्यमन्त्री जम्कट्टेलले आफू व्यक्तिगतरुपमा सडक भत्काउनुपर्छ भन्ने पक्षमा रहेको बताए । 'व्यक्तिगतरुपमा सडक भत्काउनुपर्छ भन्ने पक्षमा म छु । तर, यो मेरो क्षेत्राधिकार होइन । संधै सडकको नाममा राजनीति हुन्छ, नभत्काउने वा विकल्प खोज्ने उद्योग वाणिज्य संघले निर्णय गर्नुस् ।', मुख्यमन्त्री जम्कट्टेलले भने, 'होइन भने सरकारकहाँ जानुस् धर्ना बस्नुस् र एउटा निर्णय लिएर आउनुस् ।',

विगतदेखि नै हेटौंडाको सडक विस्तारमा उद्योग वाणिज्य संघ र सडक डिभिजन कार्यालयको टकरावका कारण सडक बिस्तार अन्यौल भएको थियो । तर, सर्वोच्च अदालतले रिट निवेदन खारेज गरेसँगै हेटौंडा बजार क्षेत्रमा पर्ने पूर्वपश्चिम राजमार्ग फराकिलो बनाउने कार्यमा डिभिजन सडक कार्यालयलाई बोटो खुलिसकेको छ । बजार क्षेत्रका घरधनीहरुले दायर गरेको रिट निवेदन सर्वोच्चले खारेज गरेपछि सडक विस्तारसम्बन्धी कार्य कसरी अगाडि बढ्छ ? भन्नेमा अधिकांशलाई अन्यौलता छ ।

उद्योग वाणिज्य संघको साधारणसभा सडकको विषय चर्कैसँग उठेपछि मुख्यमन्त्री जम्कट्टेल कड्किएका हुन् । प्रदेशको राजधानीमा साँघुरो सडक भएकै कारण टिकाटिप्पणी हुने गरेको उनको धारणा छ । जम्कट्टेल २०७४ पछि बनेको प्रदेश सरकारको आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री हुँदै बजारको सडक विस्तार गर्नुपर्ने पक्षमा उभिएका नेता हुन् । उनले पहिलो कार्यकालको प्रदेशसभाको बैठकमै मुख्य सडक फराकिलो पार्नुको कुनै विकल्प नभएको बताएका थिए । मुख्यमन्त्री जम्कट्टेलले शनिवार कार्याक्रममा सरकारले वजेट ल्याउनु अघि मौद्रिकनीति ल्याउनुपर्नेमा जोड दिए ।

मुख्यमन्त्री जम्कट्टेलले प्रदेश सरकारको अधिकारको दायरा ठुलो नहुँदा धेरै काम गर्न नसक्ने अवस्थामा रहेको बताए । उद्योगको क्षेत्रमा तालिम, कृषिक्षेत्रमा काम र उत्पादनमूलक सीपमात्र दिनसक्ने तर, ठुला औद्योगिक क्षेत्रको दायरा प्रदेश सरकारसँग नभएको बताए । उनले हस्तकला र घरेलु उद्योगलाइ अगाडि बढाउन, उद्योगग्राम, कोशेली घर निर्माणको चरणमा रहेको बताए । संसारका धेरै मुलुकले नीति बनाउनु र लगानी गर्नुअघि आन्तरिक र बाह्य उत्पादन र निर्यातको आंकलन गरेर मात्र उद्योग सुरु गर्ने गरेको बताउँदै नेपालमा भने त्यस्तो नभएको बताए ।

'चामल मिल चाहिँ खोल्ने तर, धान अन्तवाट ल्याउने जस्तो किसिमको परिपाटी छ । हचुवाको भरमा उद्योगहरु खुलेको कारण व्यवसाय धरासायी भएका छन् ।', उनले भने, 'नेपाल कृषिप्रधान मुलुक हो । वैदेशिक भेटवार्ता भने राजनीति र व्यावसायिक भएको छ । उद्यमशीलता भनेको स्थानीय उत्पादनको उपज गर्नु हो ।', उनले निर्यातमुखी व्यवसाय तथा उद्योगमात्र रहेको बताए । प्रदेश सरकारले ८५ वटा पालिकालाई उत्पादनको पकेटक्षेत्र तोकिने योजनामा रहेको जानकारी दिँदै बागमती प्रदेशलाई खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर बनाउने लक्ष्य रहेको सुनाए ।

जम्कट्टेलले प्रदेशको राजधानी हेटौंडामा एक हजार मान्छे आए भने बस्ने होटलसमेत नहुने गरेकोप्रति चासो दिए । उनले व्यावसायिक ढंगले हेर्ने हो भने बिचौलिया पनि खराव नभएको बताए । मुख्यमन्त्रीले उद्योग वाणिज्य संघ र प्रदेश सरकार उत्पादनको सवालमा सम्झौता गरेर अघि बढ्नुपर्ने बताए । मुख्यमन्त्री जम्कट्टेलले कार्यक्रममा ढुंगा, गिट्टी बालुवा झिक्न किन नदिएको ? भन्दै झोक्किए । उनले नदीजन्यपदार्थ उत्खनन् गर्न नदिएको विषयमा मकवानपुरका प्रमुख जिल्ला अधिकारी सूर्यप्रसाद सेढाईं र जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख ललित घलानलाई समेत प्रश्न गरे । एउटा घर बनाउन स्थानीयले मधेश प्रदेशबाट ढुंगा, गिट्टी, बालुवा ल्याउनुपर्ने अवस्था रहेको र यस्ता परिस्थिति सिर्जना हुन नदिन उनको भनाई थियो ।

राष्ट्रियसभा सदस्य रामचन्द्र राईले बाले उत्पादन गरेको सागको मुठा सहरमा बस्ने छोराले थोरै मात्र थप लगानी गरेर खरिद गर्न सक्ने वातावरण बनाउन आग्रह गरे । उत्पादकले १० रुपैयाँमा बिक्री गर्ने तरकारी उपभोक्तासम्म पुग्दा ४० रुपैयाँभन्दा बढी हुने भन्दै बीचको मूल्य कहाँ पुग्छ ? भनेर प्रश्न सोधेका छन् । उद्योग वाणिज्य संघले उपभोक्ता र उत्पादकको बीचको पुल बनेर काम गर्नुपर्ने उनको धारणा थियो । वस्तु र सेवा सरकारी निकायको नियन्त्रणमा आम नागरिकले सुलभ ढंगले प्रयोग गर्न पाउनुपर्ने उनको भनाई छ ।

मकवानपुर उद्योग वाणिज्य संघ अध्यक्ष कृष्णकुमार गुप्ताको सभाध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा प्रतिनिधिसभा सदस्य दीपकबहादुर सिंह, महेशकुमार बर्तौला, बागमती प्रदेश सदस्यहरु एकालाल श्रेष्ठ, लक्ष्मी श्रेष्ठ, भारती पाठक, उद्योग वाणिज्य महासंघका केन्द्रीय सदस्य मणिराज घिमिरे, कृष्ण कटुवाल, नेपाली कांग्रेस जिल्ला सचिव भीमसेन महत, नेकपा माओवादी केन्द्रका जिल्ला सचिव भीम पाखिन, मकवानपुरका प्रमुख प्रहरीउपरीक्षक सीताराम रिजाल लगायतको आतिथ्यता थियो ।

कृषक समूहलाई कृषि सामग्री वितरण

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ पुस/थाहा नगरपालिका-९ मा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ का लागि स्वीकृत भएको मेयर वडास्तरीय तरकारी पकेट प्याकेज कार्यक्रमअन्तर्गत कृषि सामग्री वितरण गरिएको छ ।

थाहा नगरपालिका-९ चित्लाङको कुच्बु एकीकृत कृषक समूहलाइ कृषि सामग्री वितरण गरिएको हो । कृषक समूहलाई मिनिटिलर ७ एचपि डिजल २४ थान, मिनि टिलर पेट्रोल १ थान, बासको टनेल ३ सेट, पानीतान्ने मेसिन एक थान, मल्चिङ पाल्स्टिक ३० थान, स्प्रे सेट ११ थान र प्राङ्गारिक मल ८० बोरा गरी कुल २४ लाख रुपैयाँको कृषि सामग्री ५० प्रतिशत अनुदानमा प्रदान गरिएको कृषि शाखाप्रमुख सन्जय तिवारीले जानकारी दिए ।

कार्यक्रममा थाहा नगर पालिकाका प्रमुख बिष्णु बिष्टले नगर लाई तरकारीको पकेट क्षेत्रका रुपमा विकास गर्न पाउनु नगरको लागि ठूलो अवसर भएको बताए । थाहा नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत कृष्ण गिरीले चित्लाङ थाहा नगरपालिकाको आँखीझ्याल भएकोले यहाँ आउने पर्यटकले चित्लाङ हेरेर समग्र थाहाको मूल्यांकन गर्ने हुँदा यहाँका होटलहरुको लागि चाहिने कृषिउपज र तरकारी यहीँ उत्पादन गर्नुपर्ने बताए ।

कार्यक्रममा ९ न वडा अध्यक्ष राजकुमार बलामी, कार्यपालिका सदस्य अन्जु श्रेष्ठ, थाहानगरका प्रशासन महाशाखाप्रमुख नवीन खालिङ, कृषि विकास अधिकृत विकास विक, कृषि शाखाका सहायक राजकुमार श्रेष्ठ, वडा कृषि प्राविधिक, वडा जनप्रतिनिधि तथा किसानको उपस्थिति रहेको थियो ।

यस कार्यक्रमको लागि पालिकाले ३६ लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको छ । स्वीकृत कार्यक्रमका लागि पालिकाको कृषि विकास शाखाले १ भदौमा सूचना प्रकाशन गरी किसानबाट प्रस्ताव माग गरेको थियो । तरकारी पकेट कार्यक्रम संचालन निर्देशिका अनुसार गरिने कार्यक्रम थाहा नगरपालिका क्षेत्रमा ३ वटा कार्यक्रम कम्तिमा १४० रोपनी क्षेत्रफलका दरले संचालन गरिने कृषि शाखाप्रमुख तिवारीले बताए ।

देउसीभैलोको रकमले विद्यार्थीलाई सहयोग

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ पुस/हिमालयन राईडर्स सोसाइटी मकवानपुर हेटौंडाले देउसी भैलो खेली संकलन गरेको रकमबाट शैक्षिक सामग्री सहयोग गरेको छ ।

हेटौंडा उपमहानगर पालिका-१६ शक्तिखोलास्थित वीपी आधारभूत विद्यालयका ८३ जना विद्यार्थीलाई शनिबार शैक्षिक सामग्री सहयोग गरेको हो । कार्यक्रममा विद्यालय ब्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष केदारसिं वाईबाको प्रमुख आतिथ्यता तथा सोसाइटीका अध्यक्ष रामकुमार श्रेष्ठको सभाध्यक्षतामा सामग्री हस्तान्तरण गरिएको हो । विद्यालयका बालबालिकालाई स्कूल ब्याग, कपी, सिसाकलमलगायत सामग्री बितरण गर्न सोसाइटीका सदस्यहरु उत्साहकासाथ साइकलमा शक्तिखोला पुगेका थिए ।

कार्यक्रममा विद्यालयका प्रअ ठाकुर नेपाल, हिमालयन राइडर्स सोसाइटीका संस्थापक अध्यक्ष चेतनाथ आचार्य, सोसाइटीको उपाध्यक्ष राजु थापामगर, सदस्यहरु उमेश अचार्य, दिलिप श्रेष्ठ, सोसाइटीका सहयोगी धर्मराज पाण्डेलगायतको उपस्थिति रहेको थियो । सामाजिककार्यमा सक्रिय सोसाइटीले विद्यालयमा अध्यनरत छात्रछात्रालाई थप उर्जा मिलोस् भनी शैक्षिक सामग्री सहयोग प्रदान गरेको अध्यक्ष श्रेष्ठले बताए ।

राक्सिराङका चेपाङलाई न्यानो कपडा

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ पुस/'बुलेट' मोटरसाइकलधनीहरुको संस्था हेटौंडा इन्फिल्डर्स मकवानपुरले विकट राक्सिराङ गाउँपालिकामा रहेको चेपाङ समुदायमा सहयोग गरेको छ ।

राक्सिराङ गाउँपालिका-२, कुडुलेका ७० जना विपन्न चेपाङ परिवारलाई ज्याकेटदेखि जुत्तासम्म न्यानो कपडा सहयोग गरेको हो । शनिवार कुडुले पुगेको हेटौंडा इन्फिल्डर्स मकवानपुरको टोलीले ७० जना चेपाङ परिवारलाई ज्याकेट, टाउजर, हुडी, पाइन्ट, स्वीटर र जुत्ता सहयोग गरेको हो । सहयोग पाउनेमा बाल बालिकादेखि पुरुष र महिलासमेत रहेको हेटौंडा इन्फिल्डर्स मकवानपुरका अध्यक्ष राजक शाहीले जानकारी दिए ।

हेटौंडा इन्फिल्डर्स मकवानपुरले जिल्लाभित्र विपन्न, गरिब समुदाय तथा वृद्धाआश्रमहरुमा सहयोग गर्दै आइरहेको छ । राक्सिराङका चेपाङलाई न्यानो कपडा उपलब्ध गराउन १० जनाले कपडादेखि जुत्तासम्म सहयोग गरेको अध्यक्ष शाहीले बताए ।

सहयोगका लागि न्यानो कपडा उपललब्ध गराउनेमा अर्जुन चौधरी, संजय तामाङ, शान्ताकुमार श्रेष्ठ, कुमार अधिकारी, मुन्ना सलाउदिन मिया, ओम चौलागाई, सन्जन गौतम, कवि शर्मा कँडेल, विपिन ताम्राकार, अनिल श्रेष्ठ र राजक शाही रहेका छन् ।

फेन्सी पसल बिक्रीमा

हेटौंडा-४, स्कूल रोडको आर.बी. कम्प्लेक्सको अगाडिको सटरमा चालु अवस्थामा रहेको एस.पी. कलेक्सन नाम रहेको फेन्सी पसल अर्जेन्ट बिक्री गर्नु पर्ने भएकोले सुपथ मूल्यमा बिक्रीमा छ । खरिद गर्न इच्छुकले तुरुन्त सम्पर्क गर्नुहोला ।

सम्पर्क नं. : ९८४५७१७०६०

ड्राइभिङ्ग सिक्ने तयारीमा हुनुहुन्छ ?

अब निराश नहुनुहोस्...

हामी कहाँ जतिसुकै नजान्ने भएपनि दक्ष तथा अनुभवी प्रशिक्षकद्वारा गाडी सिकाइनुका साथै लाइसेन्स परीक्षा र ट्रायल सहजै पास गर्न सक्ने गरी ड्राइभिङ्ग प्रशिक्षण दिइन्छ ।

हाम्रा विशेषताहरू:

- अनलाइन फर्म भर्ने सुविधा ।
- रोड टेस्ट गराइन्छ ।
- दक्ष प्रशिक्षकहरुद्वारा प्रशिक्षण ।
- लाइसेन्स ट्रायलको प्राविधिक ज्ञान दिइन्छ ।
- गाडीको पार्टपूर्जासम्बन्धी सम्पूर्ण ज्ञान दिइन्छ ।

के. के. ड्राइभिङ्ग प्रशिक्षण केन्द्र
हेटौंडा-५, पिप्ले, मकवानपुर
सम्पर्क: ९८४५१७९४१५, ९८१७२८४६१४, ९८४५६२३५६९

सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी एकै ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित

- कार वास भित्र/बाहिर
- वायरिङ मर्मत
- A/C मर्मत तथा ग्याँस रिफिलिङ
- सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने
- डेन्ट, पेन्ट, प्लाष्टिक/ग्याँस/इलेक्ट्रिक वेल्डिङ
- टायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मेशिनबाट
- इन्जिनसम्बन्धी सबै काम

Himalayan Motors Pvt.Ltd.
हेटौंडा, चौकीटोल, सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३३३

साझाकुरा

हाम्रो कुरा

मानव र वन्यजन्तुबीचको द्वन्द्व कहिलेसम्म ?

शुक्रबार स्कूलमा गैंडा आएपछि मनहरी गाउँपालिका-४ चिसापानीस्थित चेपाङ प्राविको पठनपाठन अबरुद्ध भयो । एकाबिहानै स्कुलको चौरमा गैंडा चर्न थालेपछि न त शिक्षक विद्यालय जान सके । बालबालिका विद्यालय जान सक्ने कुरै भएन । विद्यालयको पठनपाठन शुक्रबार ठप्प भयो । विद्यालय नजिकै रहेको नयाँबस्तीसम्म पुगेका शिक्षक पनि स्कुलमा गैंडा आएको र त्यसतर्फ नजान भनेर सुरक्षाकर्मीले भनेपछि जाने कुरै भएन । चिसापानीको चेपाङ प्राविमा गैंडा वा जंगली हात्ती आउनु सामान्य कुरा हो । बेलाबेलामा जंगली जनावर आइरहन्छन् र स्कुलको पठनपाठन अबरुद्ध भइरहन्छ । जंगलबो बीचमा विद्यालय छ । कम्पाउण्ड वाल छैन । घरपालुवा जनावर आउनु सामान्य कुरा हो । विद्यालयमा कम्पाउण्ड वाल लगाउने कि विद्यालय नै स्थानान्तरण गर्ने भन्ने बिषयमा अन्यौल छ । गाउँपालिकाले शिक्षा क्षेत्रमा ठूलो लगानी गरेको बताउँदै आएको भएपनि यस्ता कुरामा ध्यान दिन सकेको छैन ।

यो त एउटा सामान्य प्राविको प्रतिनिधिमूलक घटना मात्र हो । यस्ता घटना नेपालका धेरै गाउँसमाजमा भइरहेका छन् । मकवानपुरको हाँडीखोलामा जंगली जनावरको आक्रमणबाट मान्छे मारिएका घटना धेरै छन् । जंगली जनावर बस्ती पस्न थालेपछि त्राशमा बस्न बाध्य हुने स्थानीयलाई मात्र थाहा छ उनीहरुको पीडा । तीनवटा राष्ट्रिय निकुञ्ज रहेको बागमती प्रदेशमा वन्यजन्तु र मानवबीचको द्वन्द्वले जोखिम बढाउँदै लगेको छ । वन्यजन्तु र मानवबीचको द्वन्द्वले मानिसको मृत्यु हुनुका साथै मानवबस्ती विस्थापन भइरहेको छ । मकवानपुरकै हेटौंडा उपमहानगरपालिका र मनहरी गाउँपालिका वन्यजन्तु र मानवबीचको द्वन्द्वले प्रताडित छ । राष्ट्रिय निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापनका कारण वन्यजन्तु र मानिसबीचको द्वन्द्वबाट भौतिक तथा आर्थिक हानि नोक्सानीको दर उच्च रहेको हो । वन्यजन्तुका कारण कृषि क्षेत्रमा परेको असरले खाद्य सुरक्षाको विषयमा चुनौती थपिएको छ । विशेषगरी बागमती प्रदेशको चितवन, मकवानपुर, धादिङ, नुवाकोट, रामेछाप, सिन्धुपाल्चोक र सिन्धुलीमा वन्यजन्तु र मानिसहरुको द्वन्द्वका कारण क्षति बेहोर्नुपर्ने बाध्यता छ ।

बागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय हटौंडाको तथ्याङ्क अनुसार गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० को अवधिमा भएका २४ घटनामा करोडौं रकम बराबरको आर्थिक तथा भौतिक क्षति भएको छ । काठमाडौं उपत्यकाका तीन जिल्लाबाहेक प्रदेशका १० जिल्लामा गत आर्थिक वर्षमा वन्यजन्तु र मानिसबीचको द्वन्द्वका कारण ११ जनाको मृत्यु भएको थियो । ३९ जना घाइते भएको प्रहरी तथ्यांकमा छ । वन्यजन्तुको आक्रमणबाट विगत १८ महिनामा १६ जनाको मृत्यु भएको छ । चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को ६ महिनामा वन्यजन्तुको आक्रमणका कारण १० जिल्लामा ५ जनाको मृत्यु भइसकेको छ । हालसम्म ८ जना घाइते भएको प्रदेश प्रहरीले जनाएको छ । विगत ६ महिनाको अवधिमा भएका १२ वटा घटनामा मकवानपुर र चितवनका नागरिकहरु बढी प्रभावित बनेका छन् भने जंगली जनावरको आक्रमणबाट २ लाखभन्दा बढीको भौतिक क्षति भएको प्रहरीको तथ्याङ्क छ ।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

साझाकुरा

मकवानपुर प्रहरी		एम्बुलेन्स सेवा	
प्रहरी कन्ट्रोल:	१००	नेपाल रेडक्रस:	५२०७११, ९८५५०२८९५२
जिल्ला ट्राफिक:	५२०५९९	हेटौंडा अस्पताल:	५२०३०५
वडा प्रहरी:	५२०२९९	परिवार नियोजन संघ:	५२०७४५,९८४५१०४५००
पशुपतिनगर इलाका:	५२०५९८	मनहरी रेडक्रस:	९८४५१०५८२१
पालुङ इलाका:	६२०४६७	छतिवन रेडक्रस:	९८६१६२२३११
मनहरी इलाका:	९८५५०९०१६१	भीमफेदी रेडक्रस:	६२०६९९
इलाका फापरबारी:	६२१९८०	पालुङ रेडक्रस:	९८१४२०७४०१
इलाका भीमफेदी:	६९१४६२	बज्रबाराही रेडक्रस:	९८४५३०२९८४
इलाका ठिंगन:	९८४५२९९३८१	सहकारी अस्पताल:	०५७-५२६५८७, ९८४५६१९१९४
चौकीटोल चौकी	९७४२५५९५०१	बसामाडी एम्बुलेन्स:	९८४५२९७५७९
चित्लाङ चौकी:	६९२०००	बारुण यन्त्र:	१०१
चौघडा चौकी	९८४४०५४६०४	बाल हेल्पलाइन नेपाल:	१०९८
नेवारपानी चौकी:	९७५५०००२९९	माइती नेपाल:	५२१०५०
फाखेल चौकी:	९८४५०३१३९८	अपाङ्ग बाल अस्पताल	९८४५२९६४४५
पदमपोखरी चौकी:	९८४५०९९७८९		

सार्वजनिक हितको लागि
साझाकुरा राष्ट्रिय दैनिक

भोलिको पात्रो

भोलि वि.सं. २०८० पुस २३ गते सोमबार ८ जनवरी २०२४ । द्वादशी, पौष कृष्णपक्ष । थिंलागा ११४४ ने.सं. । सूर्योदय ६:५८, सूर्यास्त ५:२३ । अरनिको स्मृति दिवस

आजको राशिफल

मेष	: कार्यभार र व्यस्तता बढ्नेछ	**तुला**	: शारीरिक आलस्यता बढ्नेछ
वृष	: रमाइलो यात्रा हुनेछ	**वृश्चिक**	: सकारात्मक सोचाइ रहनेछ
मिथुन	: धन कमाउने योग परेको छ	**धनु**	: दया मायाका कार्य हुनेछन्
कर्कट	: पश्चात्ताप लाग्नेछ	**मकर**	: अधिक परिश्रम गर्नु पर्नेछ
सिंह	: कल्याणकारी कार्यको अवसर	**कुम्भ**	: मेहनतको फल पाइनेछ
कन्या	: व्यापार-व्यवसाय सामान्य रहनेछ	**मीन**	: धार्मिक आस्था बढ्नेछ

वित्तीय अधिकार प्रयोगमा सधैंको अन्योल

✍ धर्मराज रेग्मी

हाले नेपाल नगरपालिका संघ र गाउँपालिका राष्ट्रिय महासंघले हेटौंडामा सातवटै प्रदेशका मुख्यमन्त्रीहरूको सहभागितामा तहगत सरकारको कार्यविस्तृतीकरण विषयक अन्तरक्रिया आयोजना गरेको छ । यही सन्दर्भमा वित्तीय अधिकार प्रयोगमा तीन तहको सरकार बीच अद्यापि कायम रहेको अन्योलका केही उदाहरण सहित बहस अगाडि बढाउन चाहन्छु ।

वित्तीय संघीयतालाई संस्थागत गर्ने ध्येयका साथ नेपालको संविधानले संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूलाई वित्तीय अधिकार सम्बन्धी एकल र साझा सूचीको व्यवस्था गरेको छ । तथापि, संविधान लागू भएको सात वर्ष पुगिसक्दा पनि एकल र साझा अधिकारको प्रयोग बारे कानुनमा एकरूपता देखिंदैन । फलतः तीनै तहका सरकारबीच राजस्व संकलन सम्बन्धी प्रशासन गर्न र राजस्व बाँडफाँटको विषयलाई टुङ्गोमा पुऱ्याउन सकिएको छैन ।

स्थानीय सरकारको एकल अधिकारको रूपमा रहेको संस्थागत र व्यक्तिगत घरजग्गा वहालकर पूर्ण रूपमा स्थानीय सरकारको अधिकार क्षेत्रभित्र पर्दछ । तर, संस्थागत वहालकर आन्तरिक राजस्व कार्यालयले संकलन गरी संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्दै आएको छ । यसले स्थानीय सरकारको एकल अधिकार क्षेत्रमा संघीय सरकारको अतिक्रमण देखिन्छ । तसर्थ, संघीय सरकारले स्थानीय सरकारलाई एकल अधिकारको रूपमा घरजग्गा वहाल कर संकलन र उपयोग गर्न आवश्यक सहजीकरण र सहयोग गर्नुपर्दछ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६२ क अनुसार स्थानीय सरकारहरूले आफ्नो क्षेत्रभित्र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षणबाट तोकिएको परिमाणमा स्लेट, ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा एवं माटोजन्य वस्तु र सार्वजनिक तथा ऐलानी जग्गामा रहेका काठदाउरा, जराजुरी, दहत्तर-बहत्तर आदिको बिक्री गर्ने र बिक्रीबाट प्राप्त रकम स्थानीय सञ्चित कोषमा जम्मा गर्ने गरी एकल अधिकारका रूपमा कानुनी व्यवस्था रहेको छ ।

तर, प्रधानमन्त्री कार्यालयले जारी गरेको ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा उत्खनन्, बिक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ ले यस सम्बन्धमा उक्त नदीजन्य तथा निर्माणमुखी वस्तुहरू ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवाको बिक्रीबाट प्राप्त राजस्व स्थानीय विभाज्य कोषमा राखी सोमध्ये ४० प्रतिशत रकम सम्बन्धित प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । सोही मापदण्डका आधारमा सातवटै प्रदेश सरकारहरूले प्रदेश आर्थिक ऐनमा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवाको उत्खनन् तथा बिक्री स्थानीय सरकारले गर्ने र बिक्रीबाट प्राप्त राजस्व प्रदेश सञ्चित कोषमा ४० प्रतिशत र स्थानीय सञ्चित कोषमा ६० प्रतिशतले बाँडफाँट गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

यसरी हेर्दा मापदण्डको प्रावधान र मापदण्डका आधारमा बनेका प्रदेश आर्थिक ऐनहरू स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ सँग बाझिन गएकोले यस विषयलाई गम्भीरताका साथ लिन जरुरी छ । संघीय ऐनसँग प्रदेश ऐनहरू र मापदण्ड बाझिन गएको हुँदा कार्यान्वयनमा समस्या देखिएको छ । यदि नदीजन्य पदार्थको बिक्रीबाट प्राप्त राजस्व स्थानीय र प्रदेश सरकारका बीचमा बाँडफाँट गर्नुपर्ने नै हो भने स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा सोअनुरूप संशोधन गर्न आवश्यक छ ।

प्रदेश र स्थानीय सरकारका बीचमा साझा अधिकारको प्रयोग गर्ने विषयमा समेत केही अन्योलता रहेको देखिन्छ । जसमध्ये प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकारका रूपमा रहेको सबैभन्दा महत्वपूर्ण कर भनेको सवारी साधन कर हो । यस सम्बन्धमा अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ अनुसार सवारी साधन करको दर निर्धारण र संकलन प्रदेश सरकारले गर्ने र सोबापत असुली भएको राजस्वमध्ये ६० प्रतिशत प्रदेश र ४० प्रतिशत स्थानीय तहका बीचमा बाँडफाँट गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

तर, यस सम्बन्धमा प्रदेश सरकारहरूले सवारी साधन अनुमतिपत्र तथा आवेदन दस्तुर, सवारी साधन दर्ता र सरुवा दर्ता दस्तुर, सवारी साधन सरुवा सहमति दस्तुर, सवारी साधन नामसारी गर्दा गरिने सनाखत दस्तुर, सवारी साधनको अस्थायी दर्ता दस्तुर, विदेशमा दर्ता भएका सवारी साधन चलाउने अनुमतिपत्र दस्तुर, सवारी साधनको दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरण दस्तुर आदिबाट प्राप्त राजस्व विभाज्य कोषमा नराखी प्रदेश सञ्चित कोषमा राख्ने गरी प्रदेश आर्थिक ऐन तर्जुमा गरी सोही अनुसार कार्यान्वयन गर्दै आएका छन् ।

यसरी सवारी साधन कर शीर्षकलाई कर र गैर-करका रूपमा विभाजन गरी गैरकर (सवारी साधनसँग सम्बन्धित सेवा शुल्क दस्तुर) बाट प्राप्त राजस्व स्थानीय तहलाई बाँडफाँट गर्ने गरेको पाइँदैन । यसबाट स्थानीय तहहरू अन्यायमा परेका छन् । यस विषयलाई पनि तीनै तहको सरकारको कार्यविस्तृतीकरण प्रतिवेदनमा स्पष्टसँग परिभाषित गर्न आवश्यक देखिन्छ । अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले टाँगा, रिक्सा, अटोरिक्सा र विद्युतीय रिक्सामा सवारी साधन करको दर गाउँपालिका वा नगर पालिकाले लगाउने र उठाउने व्यवस्था गरेको छ ।

साथै, सो बापत उठेको राजस्व स्थानीय सञ्चित कोषमा राख्ने व्यवस्था छ । तर, कोशी प्रदेश, मधेश र लुम्बिनी प्रदेशको आर्थिक ऐन, २०८० ले त्यस्ता सवारी साधनहरूको समेत दर्ता नवीकरण गर्ने र संकलित राजस्व विभाज्य कोषमा राख्ने कानुनी व्यवस्था गरेको छ । बाँकी प्रदेशहरूले त्यस्ता साना सवारी साधन करको दर निर्धारण र संकलन गर्ने काम सम्बन्धित स्थानीय तहले गर्ने गरी ऐन तर्जुमा गरेका छन् । तथापि, त्यस्ता साना सवारी साधनहरूको दर्ता तथा नवीकरण अझैसम्म स्थानीय तहमा हुनसकेको अवस्था छैन ।

यसरी टाँगा, रिक्सा, अटोरिक्सा र विद्युतीय रिक्साको दर्ता तथा नवीकरण शुल्क समेत स्थानीय सरकारहरूले आफैं प्रशासन गरेर स्थानीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्न नसकेको विषयलाई पनि कार्यविस्तृतीकरण प्रतिवेदनमा स्पष्ट पार्न जरुरी देखिन्छ ।

प्रदेश र स्थानीय तहबीचको अर्को महत्वपूर्ण साझा अधिकारका रूपमा रहेको घर जग्गा रजिस्ट्रेशन शुल्क हो । यस सम्बन्धमा अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को एकल कर प्रशासन सम्बन्धी प्रावधान अनुसार दर निर्धारण प्रदेश सरकारले गर्ने र राजस्व संकलन तथा बाँडफाँट स्थानीय सरकारले गर्ने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय सरकारको आफ्नो छुट्टै प्रशासन नभएकोले हाललाई संघीय सरकारको अन्तर्गत रहेको नापी तथा मालपोत कार्यालयबाट राजस्व संकलन हुँदै आएको छ । तर, यस शीर्षक अन्तर्गत संकलन भएको सबै राजस्व विभाज्य कोषमा दाखिला गरी प्रदेश र स्थानीय सरकारका बीचमा बाँडफाँट भएको देखिँदैन ।

यसका सम्बन्धमा बागमती प्रदेशको आर्थिक ऐन, २०८० बमोजिम बेजिल्ला र बेइलाका लिखत पारित बापतको रकम पूरै प्रदेश सञ्चित कोषमा राख्ने व्यवस्था गरेको छ । मधेश प्रदेशले सेवा शुल्क तथा रोक्का दस्तुर प्रदेश सञ्चित कोषमा राख्ने गरी कानुन व्यवस्था गरेको देखिन्छ तर अन्य प्रदेशमा यस किसिमको व्यवस्था देखिदैन ।

यसर्थ, घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क शीर्षकमा संकलन भएको सबै राजस्व विभाज्य कोषमा राखी प्रदेश र स्थानीय सरकारका बीचमा ऐनको प्रावधान अनुसार क्रमशः ४० र ६० प्रतिशतका दरले बाँडफाँट गर्ने विषय सुनिश्चित हुन आवश्यक छ । अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐनको प्रावधान बमोजिम मनोरञ्जन करको दर प्रदेशले तोक्ने र स्थानीय तहले राजस्व संकलन गरी विभाज्य कोषमा राख्ने प्रावधान छ । तर स्थानीय तहको क्षमता विकासमा प्रदेश सरकारले सहयोग गरी कर संकलन कार्यमा सहजीकरण गर्नुको सट्टा मधेश प्रदेशको आर्थिक ऐन, २०८० ले स्थानीय तहको व्यवस्थापन गर्ने क्षमता नभएसम्मका लागि मनोरञ्जन कर प्रदेश सरकारले लगाउने र उठाउने व्यवस्था गरेको छ । यस किसिमको प्रावधानले स्थानीय सरकारको अधिकारमाथि प्रदेशको अतिक्रमण भएको देखिन्छ ।

पर्यटन शुल्कलाई संविधानमा तीनै तहको साझा अधिकार सूचीमा राखिएको छ । बागमती प्रदेशको पर्यटन ऐन, २०७८ को दफा ३ (१) कसैले होटल, तारे (स्टार) होटल, पर्यटक स्तरको होटल, लज, रेस्टुराँ तथा रिजर्ट, पब, लाउन्ज, होमस्टे तथा बार सञ्चालन गर्न चाहेमा मन्त्रालय वा कार्यालय समक्ष तोकिएको वर्गीकरणमा दर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ भने सोही ऐनको दफा १० (१) कुनै व्यक्ति वा समुदायले घरवास (होमस्टे) सञ्चालन गर्न चाहेमा सम्बन्धित स्थानीय तहमा दर्ता गराएर मात्र सञ्चालन गर्न सक्ने प्रावधान गरेको छ ।

तर, काठमाडौं महानगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८० को दफा ५ (व्यवसाय कर) सँग सम्बन्धित अनुसूची ७ को (ङ) मा होटल, पर्यटन तथा मनोरञ्जन व्यवसाय अन्तर्गत पाँचतारे होटल को रु.१ लाख र एकतारे होटलको रु.२० हजार व्यवसाय कर लगाउने प्रावधान गरेको छ । महानगरपालिकाको आर्थिक ऐन अनुसार व्यवसाय कर पूँजीगत लगानी, आर्थिक कारोबार, व्यवसायको प्रकृति र प्रकारका आधारमा कायम गरिएको र होटल, पर्यटन तथा मनोरञ्जन व्यवसायलाई यस अन्तर्गत समावेश गरी करको दर तोकिएको छ ।

अर्कोतर्फ, कर्णाली प्रदेशको आर्थिक ऐन, २०८० मा पर्यटन शुल्क कुन दरमा कसले संकलन गर्ने र बाँडफाँट कसरी गर्ने भन्ने विषय उल्लेख भएको देखिंदैन । यसरी हेर्दा पर्यटन शुल्क सम्बन्धी विषय पनि संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारका बीचमा के कस्तो अधिकार हुने भनी स्पष्ट पार्न जरुरी देखिएको छ ।

संघीय वन ऐन, २०७६ को दफा २२ अनुसार सामुदायिक वनबाट उपभोक्ता समूहको वार्षिक आयबाट कम्तीमा २५ प्रतिशत रकम वनको विकास र संरक्षणमा खर्च गरी बाँकी र कमको कम्तीमा ५० प्रतिशत रकम सम्बन्धित स्थानीय तहसँगको समन्वयमा गरिबी न्यूनीकरण र महिलाको सशक्तीकरणका क्षेत्रमा खर्च गरी बाँकी रकम उपभोक्ता समूहको हितमा प्रयोग गर्ने गर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

मधेश प्रदेशको प्रदेश वन ऐन, २०७७ को दफा ५५ अनुसार वन पैदावार बिक्रीको वार्षिक आयबाट कम्तीमा २५ प्रतिशत रकम वनको विकास, संरक्षण र व्यवस्थापन कार्यमा खर्च गरी बाँकी रहेको रकमको कम्तीमा ५० प्रतिशत रकम सम्बन्धित स्थानीय तहसँग समन्वय गरी गरिबी न्यूनीकरण, महिला सशक्तीकरण तथा उद्यम विकास कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने र त्यसपछि बाँकी रहेको रकम उपभोक्ताको हितमा प्रयोग गर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

बागमती प्रदेशको प्रदेश वन ऐन, २०७६ को दफा ३८ (३) अनुसार समूहभन्दा बाहिर बिक्री वितरण गरिएको वनपैदावार (काठ र दाउरा) बिक्रीबाट प्राप्त रकमको १० प्रतिशत रकम सेवा शुल्क वापत प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने र उपदफा (४) अनुसार समूह भित्र खपत भएको वनपैदावार (काठ दाउरा) बिक्रीबाट प्राप्त रकमको ०.५ प्रतिशत रकम सेवा शुल्क वापत प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

लुम्बिनी प्रदेशको आर्थिक ऐन, २०८० अनुसार वन पैदावार तथा वन क्षेत्रको नदीजन्य पदार्थको शुल्क बाँडफाँट सम्बन्धी विशेष व्यवस्था अन्तर्गत सामुदायिक वनको रूपमा हस्तान्तरण गरिएका प्रदेशका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहले स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम साल प्रजातिको काठ उपभोक्तालाई बिक्री गर्दा प्राप्त रकमको २५ प्रतिशत र सामुदायिक वन क्षेत्रमा रहेका खोला खोल्सीको व्यवस्थापन गर्दा संकलन हुने नदीजन्य पदार्थको बिक्रीबाट प्राप्त रकममध्ये १० प्रतिशत रकम डिभिजन वन कार्यालयले सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको खातामा जम्मा गर्नुपर्नेछ । तर, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६२ ख अनुसार सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावारको बिक्री बापत प्राप्त हुने रकमको १० प्रतिशत रकम सम्बन्धित गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

यसरी सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वनपैदावार बिक्रीबाट संकलन गरेको राजस्व बाँडफाँटको सम्बन्धमा संघीय तथा प्रदेश वन ऐन र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन बाझिएकोले यसमा सुधार हुन आवश्यक छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (५) को 'घ' अनुसार (१) गाउँपालिका वा नगरपालिकाले लघु, घरेलु र साना उद्योगको दर्ता, नवीकरण, खारेजी, नियमन, विकास, प्रवर्धन, व्यवस्थापन गर्ने र उद्यमशीलताको विकास र प्रवर्धन गर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

संघीय औद्योगिक ऐनले घरजग्गा बाहेक बढीमा २० लाख रुपैयाँसम्म स्थिर पूँजी रहेकोलाई लघु उद्योग र १५ करोड रुपैयाँसम्म स्थिर पूँजी भएको उद्योगलाई साना उद्योगका रूपमा परिभाषित गरेको छ । तर, बागमती प्रदेशको आर्थिक ऐन, २०८० ले घरजग्गा बाहेक पाँच लाख रुपैयाँसम्मको स्थिर पूँजी भएको लघु उद्योगहरू स्थानीय तहमा दर्ता गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ । यसरी, लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता, नवीकरण, खारेजी, नियमन गर्ने अधिकारमा पनि संकुचन भएको छ ।

वित्तीय संघीयतालाई साँच्चै नै संस्थागत गर्ने हो भने तीनै तहका सरकारहरूको खर्च जिम्मेवारी (खर्चको आवश्यकता) स्पष्ट गर्नु आवश्यक देखिन्छ । साथै, प्रदेश र स्थानीय तहको राजस्व क्षमताको सम्भाव्यता अध्ययन गरी खर्च जिम्मेवारी पूरा गर्न सक्ने गरी प्रदेश र स्थानीय तहलाई संघीय सरकारले अनुदान दिने व्यवस्था र अभ्यास सुनिश्चित गर्न आवश्यक छ । यो आजसम्म पनि हुनसकेको छैन । यसका लागि नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय र संविधानतः अधिकारसम्पन्न राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग बढी जिम्मेवार हुन सक्नुपर्छ ।

यसैगरी, नेपाल सरकारको कार्यविस्तृतीकरण प्रतिवेदन परिमार्जन गर्ने उद्देश्यले प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा गठन भएको कार्यविस्तृतीकरण पुनरावलोकन सुझाव संकलन सम्बन्धी उच्चस्तरीय समितिले यस विषयमा गम्भीर ताका साथ ध्यान पुऱ्याउन आवश्यक छ । किनकि, वित्तीय संघीयताको पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गर्न तीन तहका सरकारहरूको वित्तीय अधिकारका बारेमा स्पष्टता हुन अति आवश्यक छ ।

(साभार: अनलाइखबर)

बहुउपयोगी केसभालाई हामीले कहिले चिन्ने ?

✍ डा. बद्रीप्रकाश ओझा

पूर्वी नेपालमा सिमलतरुलका नामले चिनिने केसभा (अंग्रेजी नाम) कन्दमूल खासगरी सुक्खा र बन्जर जमिनमा खेती हुन्छ । पूर्वका धेरै ठाउँमा यसको खेती हुँदै आएको छ । यसबाट साबुदाना बन्छ । गत एक वर्षको भन्सारको तथ्यांक हेर्ने हो भने भारतबाट २० लाख केजी साबुदाना आयात गरिएको छ । यसको भन्सार मूल्य एक सय ५० भारु तोकिएको छ । खास बजार मूल्य फरक होला तर भन्सारकै मूल्यमा खरिद गर्दा पनि वर्षमा ४८ करोड रुपैयाँको साबुदाना नेपालमा खपत हुन्छ ।

केसभाको पिठो बनाएर म:म, चाउमिन, पास्ता, रोटी आदि परिकार तयार पार्न सकिन्छ । यसबाट गहुँको आयातमा ठूलो कटौती हुन सक्छ । त्यस्तै, आइसक्रिम र ससेजमा पनि केसभाको पिठो हालिन्छ । यसको भन्सारमा तथ्याङ्क भेटिँदैन, कारण यो अर्कै कुनै नामले भित्रिन्छ, सायद कच्चा मासु वा आइसक्रिमको कच्चा पदार्थ भनेर आउँछ होला ।

अर्को कुरा यसको पिठोलाई पशुदानामा मकैको विकल्पका रूपमा मिसाउन सकिन्छ । यसबाहेक केसभाको पातलाई पनि पशुदानाका रूपमा प्रयोग गर्न सकिन्छ । पूर्वी नेपालमा जमानादेखि सिमल तरुलको पातलाई खोलेका रूपमा प्रयोग गर्ने चलन छ । पात तथा यसको बोक्राबाट बायोप्लास्टिक बनाउन सकिन्छ । आज प्लास्टिकको यत्रो भयावह प्रभावलाई केही हदसम्म भए पनि घटाउन सकिन्छ ।

यसको बोटबाट उत्पन्न हुने एक किसिमको किटनाशक गन्धले प्राकृतिक किटनाशकको काम गर्छ । जसले विषादीरहित खेतीका लागि प्रश्रय मिल्छ । केसभालाई बारका रूपमा लगाएर भित्र तरकारी वा खाद्यान्न लगाउन पनि सकिन्छ ।

नेपालमा केसभा कसरी भित्रियो भन्ने खास तथ्य भेटिँदैन । यो पहिलो विश्वयुद्धमा नेपालसम्म आइपुगेको विश्वास गरिन्छ । पंक्तिकारले अनुसन्धान गर्दै आएको इलामको चुलाचुली गाउँपालिकामा भने २०२४ सालमा एकजना लिम्बु वृद्धाले सिक्किमबाट नेपाल आउँदा एउटा लौरो टेकेर ल्याइएकी थिइन् । उक्त लौरो इलामको पेल्टिमारीस्थित आफ्नो घरमा पुगेपछि यसै फालिदिइन् । पछि पुरिएर एक किसिमको सिमल जस्तो बिरुवा उम्रियो । अर्को वर्ष झन् ठूलो झाङ भयो । मानिसले उखेलेर हेर्दा तरुलजस्तो जरा भेटियो । खान मिल्ने हो कि होइन भनेर त्यत्तिकै फालिदिए । फेरि उम्रियो र ती महिलाको घरमा फैलियो । एक दुई वर्षपछि फेरि सिक्किमका आफन्तकोमा गएका बेला सिमल तरुलबारे छलफल भएपछि यो चिज खान मिल्ने जानकारी भयो । त्यसपछि पेल्टिमारीमा यो कन्दमूल फैलिएको इतिहास छ । हुनसक्छ, सोही स्थानबाट अन्य भागमा फैलियो ।

केसभा आज विश्वमा करिब ८० करोड मानिसको पहिलो खाद्यान्न हो । यो खासगरी अफ्रिकी मुलुकहरूमा निकै लोकप्रिय छ । बिस्तारै एसियाली मुलुकहरूमा पनि यसको प्रयोग बढ्दै गएको छ । अफ्रिकातिर व्यावसायिक खेतीमा प्रतिहेक्टर ६० मेट्रिक टनसम्म उत्पादन हुन्छ । अमेरिकामा ८० टन भने भारतमा ४० टनसम्म भएको पाइन्छ । नेपालमा त्यस्तै प्रतिहेक्टर १५ टनसम्म उत्पादन भएको पाइन्छ । नेपालमा पुरानो बिउको प्रयोग, यसलाई त्यति वास्ता नगर्ने, मलजलको उचित व्यवस्थापन नभएका कारण कम उत्पादन भएको चुलाचुलीका किसानको अनुभव छ ।

यसलाई सुक्खा र पानी नजम्ने माटोमा मात्र खेती गर्न सकिन्छ । पानी जम्यो भने फल कुहिन्छ । यसरी हेर्दा नेपालको पूर्वी भागदेखि पश्चिमी भागसम्म करिब ५० लाख मेट्रिक टनसम्म केसभा उत्पादन गर्न सकिन्छ । कच्चा केसभाबाट ३० प्रतिशत पिठो निकाल्न सकिन्छ भने अरु अंश पशुदानाका रूपमा वा बायोप्लास्टिक बनाउन प्रयोग गर्न सकिन्छ । त्यस्तै, २० प्रतिशत साबुदाना निकाल्न सकिन्छ । भनाइको अर्थ एक सय केजी कच्चा केसभाबाट २० केजी साबुदाना र अरु ५० केजी अन्य कच्चा पदार्थ निकाल्न सकिन्छ । बाँकी १० प्रतिशत प्रशोधनका क्रममा नष्ट हुन सक्छ ।

यो कन्दमूल विश्वमा सबैभन्दा बढी कार्बोहाइड्रेड पाइने खाद्य वस्तुमध्येको एक हो । अमेरिकी खाद्य तथा औषधी प्रशासनका अनुसार ३५ ग्राम केसभामा ३१ ग्राम कार्बोहाइड्रेट पाइन्छ । दुई ग्राम रेसा पाइन्छ भने पोटासियम र क्याल्सियम क्रमशः हामीलाई दैनिक चाहिने मात्रामध्ये दुई र डेढ प्रतिशत पाइन्छ । ३५ ग्राम केसभामा एक सय ३० क्यालोरी पाइन्छ । त्यस्तै, केसभालाई भिटामिन सी र ईको राम्रो स्रोत मानिन्छ ।

यसमा प्रोटिन र फ्याट शून्य रहेकाले जुनसुकै स्वास्थ्य समस्या भएका मानिसले पनि केसभा खान मिल्छ ।

पशुदानाको राम्रो स्रोत

पशुपन्छीको दाना उत्पादकहरूका अनुसार नेपालमा वार्षिक ६० अर्ब रुपैयाँ बराबर को दानाको कच्चा पदार्थ आयात गरिन्छ । यसमध्ये करिब ६० प्रतिशत हिस्सा मकैले ओगटेको छ । स्थानीय मकै खासै उपलब्ध नभएको व्यापारीहरू बताउँछन् । मात्र बढीमा २० टन मकै हाम्रो बजारमा पाइन्छ । बाँकी सबै आयात गरिन्छ ।

क्रमशः पृष्ठ-३....

किन स्कुल जान मन गर्दैनन् बालबालिका ?

सधैं स्कुल गइरहेको बच्चा कहिलेकाहीं अचानक जान मान्दैनन् । स्कुल जान डराउने, रुने, कराउने, झगडा गर्ने गर्छन् । बालबालिकाको यस्तो जिद्दीको अगाडि अभिभावक पनि लाचार भएर उनीहरुको इच्छाअनुसार स्कुल पठाउँदैनन् । कहिलेकाहीं यस्तो अवस्था आएमा त गम्भीर नहोला ।

तर कतिपय अवस्थामा लामो समयसम्म पनि बालबालिका स्कुल जान मान्दैनन् । बच्चालाई सक्ल पठाउने अभिभावकको प्रयास असफल भइरहेको हुन्छ । कसैलाई बल्ल पठायो, पुन: फर्किएर आउने र अर्को दिन पठाउन कठिन हुने अवस्था हुन्छ ।

यस्तोमा बालबालिकाको यस्तो बानीबाट आजित कतिपय अभिभावक स्कुल नजानुको कारण बुझ्नुको सट्टा बच्चाले नै झुट बोलेको वा बहाना बनाएको ठानेर कुटपिट गरी विद्यालय पठाउने गर्छन् । जुन विल्कुल गलत हो ।

स्कुलको वातावरण, साथी वा शिक्षकहरूका कारण उनीहरुमा परेको मानसिक प्रभावले स्कुल जान नखोजेको हुन सक्छ । यस्तोमा उनीहरुलाई कुटपिट गर्नुको सट्टा के कारणले जान चाहँदैनन् त्यो बुझ्नु जरुरी छ ।

साथीबाट बुलिङ

स्कुल भनेको साथीभाइ जमघटको स्थान पनि हो । आफ्ना उमेरसमूह र मिल्ने साथीसमूहबीच स्कुलमा प्राय: बालबालिकाको ग्रुप बनिसकेको हुन्छ । केही बालबालिका पहिल्यै जमिसकेको समूहमा भिज्न नसक्दा आफूलाई एक्लो अनुभव गर्न सक्छन् । त्यति मात्र होइन, कहिलेकाहीं स्कुलमा साथीभाइबाट बुलिङ भइररहेको हुन सक्छ । स्कुलमा साथीभाइले होच्याउने, नामलाई बंग्याएर बोलाउने तथा जिस्काउने, धम्काउने जस्ता कार्यले उसले केही भन्न नसक्ने र बिस्तारै बच्चाको मनमा डर बस्न सक्छ । त्यो डरले स्कुलको नाम सुन्दै बच्चाको टाउको दुखाइ बन्न सक्छ ।

आफूलाई कमजोर ठान्ने

स्कुलमा बच्चाले आफ्ना साथीहरूसँग सबै कुरामा प्रतिस्पर्धा गर्नुपर्ने हुन्छ । अन्य सहपाठीजस्तो पढाइमा कमजोर भए वा अरुले बारम्बार भनिरहेमा उसले आफूलाई कमजोर ठान्ने र आत्मविश्वासमा कमी हुन्छ, जसले विद्यालय जान नगर्न सक्छन् । यसबाहेक यदि बच्चाले अन्य बच्चाहरूको तुलनामा सिक्न बढी समय लिन्छ भने उनीहरु झन् आत्तिने र ध्यान केन्द्रित नगर्ने समस्या हुन सक्छ ।

अरूभन्दा फरक हुने डर

यदि अरू बचचाहरू भन्दा सिक्न बढी समय लगाउने, कक्षामा कुनै पनि प्रश्नको जवाफ दिन नसकेमा उसको यो कमीलाई स्कुलमा मजाक बनाइएको देखिन्छ । प्रश्नको जवाफ दिन नसकेपछि शिक्षकले बालबालिकालाई हप्काउने, अन्यसँग तुलना गरिदिने, साथीभाइले पनि जिस्काउने गर्ने परिपाटीले गर्दा आफ्नो कमजोरी लुकाउन बच्चाहरु विद्यालय नजाने बहाना खोज्न थाल्छन् । यसले बालबालिकाको मनोबल घटाउँछ ।

समयमा कार्य पूरा नहुनु

विद्यालयमा शिक्षकले उनीहरूलाई विद्यालयमा अभ्यास गराउने मात्र होइन, घरबाटै पूरा गर्ने काम पनि दिन्छन् । यस्तो अवस्थामा कतिपय बालबालिकाले अभ्यासको अवधारणा बुझ्दैनन् वा आफ्नो कक्षाको काम र गृहकार्य पूरा गर्न नसक्ने अवस्थामा शिक्षकबाट गाली गर्ने डर हुन्छ । यस्तो अवस्थामा उनीहरूले यो गालीबाट बच्ने सबैभन्दा राम्रो उपाय भनेको विद्यालय नजानु नै हो भन्ने ठान्छन् । त्यसैले विद्यालय नजान बहाना बनाउँछन् ।

एन्जाइटी हुन सक्छ

बच्चाले विभिन्न कारणवश विद्यालय जानबाट पन्छिन खोजेमा उसमा आजीवन नकरात्मक असर पार्न सक्छ । जस्तै, ६ महिना पढाइ छुटेको छ भने पनि बालबालिकालाई पछि कक्षामा पुन: सामेल हुन गाह्रो हुन्छ । यसबाट उनीहरुमा झन् मानसिक दबाब पर्न जान्छ ।

यदि स्कुलमा तनावपूर्ण वातावरण भइरह्यो र समयमै यसको समाधान भएन भने बच्चामा एन्जाइटी हुन सक्छ । पढाइमा ध्यान दिन नसक्नु, परीक्षाको डर, अन्य बालबालिकाबाट पीडित, शिक्षकद्वारा कुटपिट तथा यातना दिइएमा बालबालिकामा परिणाम स्वरुप: स्कुल जान मन नगर्ने, स्कुल जान डराउने, विद्यालय गएपछि टाउको भारी हुने, पेट दुखाइ, कहिले ज्वरो समेत आउने जस्ता स्वास्थ्य समस्या हुन सक्छ ।

यस्ता मानसिक समस्याबाट ग्रस्त भएका बालबालिकामा स्वास्थ्य जाँच चेक गराउँदा पनि कुनै पनि किसिमको शारीरिक रोग नदेखिने हुन्छ । अर्थात्, तनावपूर्ण वातावरणले उनीहरुमा एन्जाइटी गराई शारीरिक रुपमा पनि प्रतिक्रिया स्वरुप असहजताको महसुस गराउन सक्छ ।

समाधान कसरी गर्ने ?

स्कुल जान नमान्ने कारण पत्ता लगाउन प्रयास गर्ने

यस्ता समस्या देखा परेमा सर्वप्रथम उनीहरुमा के कारणले यस्तो समस्या देखा पर्‍यो भन्ने विषयको पत्ता लगाई समस्या समाधान गर्नेतर्फ लाग्नुपर्छ । बच्चाको नजिक हुने पहिले सदस्य भनेको अभिभावक हो । अभिभावकले किन स्कुल जान नमानेका कारण नरम भएर सोध्नुपर्छ । यदि बच्चाबाट कुरा नआए स्कुलमा केही घटना घटेको छ कि भनेर बुझ्नु जरुरी हुन्छ । किनकि यो समस्यालाई जति धेरै बेवास्ता गरिन्छ, त्यति बच्चाको मनोदशा बिग्रिँदै जान्छ ।

साथीजस्तो व्यवहार गर्ने

आफ्नो बालबच्चालाई सधैं साथीको रूपमा कुरा गर्नुहोस् । ताकि उसले आफ्ना सबै कुरा तपाईंसँग खुलेर भन्न सकोस् ।

स्कुलबाट आएपछि बच्चासँग घुलमिल हुने प्रयास गर्नुपर्छ । सुरुवातका लागि आफ्नो विद्यालय र विद्यालयका रमाइलो पलबारेमा बताउनुपर्छ । जसले गर्दा उनीहरूलाई स्कुल एकदमै रमाइलो ठाउँ हो भन्ने लागेर जान प्रेरित हुन सक्छन् ।

पढाइमा कमजोर भए गाली नगर्ने

बच्चा पढाइमा कमजोर छ भने उसलाई सिकाउने, बुझाउने प्रयास गर्न सकिन्छ । अभिभावकले होस् वा शिक्षकले उनीहरुलाई कमजोर भएको भान नगराई मेहनत गराउन अभिप्रेरित गर्नुपर्छ ।

हरेक शिक्षकले कुनै पनि विषय बचचालाई असहज लागेमा आफूले धैर्य राखी उनीहरुले बुझ्ने शैलीमा बुझाउनुपर्छ । र, केही गडबड भए पनि उनीहरूलाई स्नेहपूर्वक बुझाउनुपर्छ ताकि उनीहरूले आफ्ना कमजोरी र गल्तीहरूलाई सकारात्मक रूपमा लिएर सुधार्न सकुन् ।

बालबालिकामा सम्झाउँदा, फकाउँदा पनि उचित सुधार नदेखिएमा सम्बन्धित चिकित्सक सँगको परामर्शमा औषधिसमेत खुवाउनुपर्ने हुन्छ ।

(स्रोत: अनलाइनखबर)

मेधाको करिअरलाई पुर्नजीवन दिएको 'टुवेल्थ फेल'

एजेन्सी, मुम्बई/ यतिबेला भारतसँगै नेपालमा फिल्म 'टुवेल्थ फेल'को ठूलो चर्चा छ । विधु विनोद चोपडाको निर्देशन रहेको फिल्म ओटीटीमा रिलिज भएसँगै तारिफ मिलिरहेको छ । त्यसो त भारतीय बक्स अफिसमै ५० करोडमाथि कमाउँदै फिल्म 'सुपरहिट' सावित भएको थियो । एकातिर फिल्मको कन्टेन्टलाई लिएर चर्चा भइरहेको छ भने अर्कोतिर श्रद्धा पात्र अर्थात् मेधा शंकर 'लाइमलाइट'मा आएकी छन् ।

मेधाको सुन्दरता, सरलता र सादगीपन दर्शकले मनपराएका छन् । मनोज कुमार शर्माको पात्रमा अभिनय गरेका विक्रान्त मेसीको गर्लफ्रेण्डको भूमिकामा देखिएकी उनको कम 'स्क्रिन स्पेश'मा पनि आफ्नो अभिनयको छाप छाडेकी छन् । यतिबेला सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ताहरुले उनलाई 'नेशनल क्रस' बनाएका छन् । सामाजिक सञ्जालमा उनको फलोअर्स पनि लाखौंले बढिरहेको छ ।

मेधाको अभिनयका साथै गायनमा पनि रुचि छ । फिल्मको एक सिनमा उनलाई गुनगुनाएको पनि देखिइएको छ । उनले डान्सको समेत तालिम लिएकी छन् । उनले स्कूले जीवनमा नृत्य र गायनका धेरै प्रतियोगितामा भाग लिएकी थिइन् । ब्रिटिश हिस्टोरिकल ड्रामा टीभी सिरिज 'बीचम हाउस'बाट अभिनय यात्रा थालेकी उनले सन् २०२१ मा 'शादीस्रुतान'बाट फिल्ममा डेब्यू गरेकी थिइन् ।

उनले सर्ट फिल्म 'विथ यू फोर यू अलवेज' र डरुिज्रुनी प्रुलस हटस्रुटारको वेब सिरिज 'दिल बेकरार'मा पनि काम गरेकी छन् । 'टुवेल्थ फेल'ले भने उनलाई अभिनय करिअरमा पुर्नजन्म दिएको छ । उनलाई अडिसनबाट निर्देशक चोपडाले श्रद्धा पात्रमा चयन गरेका थिए । यो फिल्म प्रदर्शनमा आएपछि उनलाई प्रतिष्ठित ब्यानरबाट फिल्म अफर पुगिरहेको भारतीय मिडियाले उल्लेख गरेका छन् ।

'गाउँ नै रमाइलो'मा पनि दयाहाङ र मिरुना

काठमाडौं/अहिलेका 'हटकेक जोडी' दयाहाङ राई र मिरुना मगरबीच अब फिल्म 'गाउँ नै रमाइलो'मा पनि सहकार्य हुने भएको छ । दिनेश राउतको निर्देशनमा बन्न लागेको फिल्मका लागि यसै साता मिरुनासँग सम्झौता गरिएको छ । दयाहाङ भने यसअघि नै अनुबन्धित भइसकेका छन् । फिल्ममा अभिनेता आर्यन सिग्देलको पनि मुख्य भूमिका रहनेछ । बुद्धि तामाङ पनि फिल्ममा जोडिएका छन् ।

प्राप्त जानकारी अनुसार, फिल्ममा तीनजना नायक रहनेछन् । अब तेस्रो नायक पनि 'स्टार' नै भित्राउने तयारीमा निर्माण टिम छ । मिरुना भने कुन नायकको जोडीको रुपमा प्रस्तुत हुनेछिन्, त्यो खुलेको छैन । 'नाङ्गो गाउँ'का निर्माता हिमाल कडरियाको निर्माण रहने फिल्ममा विकास सुवेदीको लेखन छ । अघिल्लो वर्ष प्रदर्शनमा आएको 'प्रकाश'मा विकासको लेखनको प्रशंसा भएको थियो ।

निर्देशक राउतले आगामी माघ पहिलो सातादेखि फिल्म 'पूजार सार्की'को छायांकन सुरु गर्दैछन् । यो फिल्म प्रदर्शन भएपछि मात्र उनले 'गाउँ नै रमाइलो'को छायांकन सुरु गर्ने जनाइएको छ । फिल्मलाई आउँदो वर्षको दशैंको फूलपातीमा सार्वजनिक प्रदर्शन गरिँदैछ । क्लक वार्क क्रियशनको ब्यानरमा निर्माण हुन लागेको यो फिल्म गाउँघरको कथामा निर्माण हुने शीर्षकले नै प्रष्ट पार्छ ।

दयाहाङ र मिरुनाबीच 'जारी'देखि सहकार्य टुटेको छैन । उनीहरुले एकसाथ काम गरेका फिल्म सफल पनि भैरहेका छन् । यसैले मेकरहरुको रोजाईमा यो जोडी परिरहेको देखिन्छ । उनीहरु चाँडै 'दु:खी आत्मा', 'घरज्वाईं' फिल्ममा पनि काम गर्दैछन् । आगामी फागुन २५ गते यो जोडीको फिल्म 'रंगेली' प्रदर्शन हुँदैछ । यस्तो लाग्दैछ, अहिले उनीहरु नेपाली फिल्मका निर्विकल्प 'जोडी' हुन् ।

झापामा डेढ वर्षमा हात्ती आक्रमणबाट १२ जनाको मृत्यु, १३ घाइते

झापा/जिल्लामा डेढ वर्षको अवधिमा हात्ती आक्रमणबाट १२ जनाको ज्यान गएको छ भने १३ जना घाइते भएका छन् ।

घरमा सुतिरहेको अवस्थामा, बिहानको हिँडाइका क्रममा र जङ्गलमा घाँस दाउरा काट्ने क्रममा हात्ती आक्रमणबाट उनीहरुको ज्यान गएको हो । डिभिजन वन कार्यालयका अधिकृत ऋषि पराजुलीका अनुसार विसं २०८० को वैशाखदेखि हालसम्म एक गैरनेपालीसहित छ जनाको हात्ती आक्रमणमा ज्यान गएको छ भने छजना घाइते भएका थिए । यसैगरी, वि.सं २०७९ मा सात जनाको मृत्यु र आठजना घाइते भएको उनले जानकारी दिए ।

GETTY IMAGES

डेढ वर्षको अवधिमा छ हात्ती मरेको तथ्याङ्क वन कार्यालयमा रहेको छ । गत वर्ष तीन र चालु आर्थिक वर्षमा तीन गरी छ हात्ती मरेका हुन् । डिभिजन वन कार्यालयको तथ्याङ्कअनुसार २०६८ देखि २०८० पुस २० सम्ममा झापामा ५८ जनाको मृत्यु भइसकेको छ । त्यसमा सात गैरनेपाली पनि छन् । एक दशकमा ७५ जना हात्तीको आक्रमणमा घाइते भएको वन कार्यालयले जनाएको छ ।

जिल्लामा चार दशकदेखि मानव र हात्तीबीचको द्वन्द्व निरन्तर छ । चार दशकदेखि गुज्रिरहेको जङ्गली हात्ती र मानवबीच द्वन्द्वको कहिल्यै नसिद्धिने यो सिलसिलाबाट अहिले पनि झापा, मोरङ र सुनसरी आक्रान्त छन् । यो अवधिमा कति मानिसको ज्यान गयो भन्ने पूर्ण तथ्याङ्क उपलब्ध छैन ।

मेचीपारी भारतमा महानन्द वन्यजन्तु निकुञ्ज छ । पश्चिम बङ्गालको वन्यजन्तु संरक्षण गरिने उक्त जङ्गलमा आसामदेखि आउने हात्तीले बासस्थान बनाउने गरेका छन् । त्यहाँ दिनभर आराम गर्ने हात्तीको बथान साँझ परेपछि आहारको खोजीमा सीमा तरेर बाहुनडाँगी हुँदै नेपाल प्रवेश गर्ने गरेका छन् ।

खेतबारीमा लगाएका अन्न र फलफूल खाएर विनाश गर्ने हात्तीले मानिसलाई पछिल्लो समयमा अधिक आक्रमणको निशाना बनाउँदा अकालमा धेरैले ज्यान गुमाउनुपरेको हात्ती संरक्षण अभियानकर्मी शङ्कर लुइँटेल बताउँछन् । सीमामै हात्ती छेक्न गरिएको अन्तिम उपाय विद्युतीय तारबारले काम गर्न छाडेपछि पछिल्लो समय हुल बाँधेर हात्ती नेपाल प्रवेश गर्न थालेका छन् ।

गत कात्तिक १९ गते बाहुनडाँगीको गौडाबाट नेपाल प्रवेश गरेका ३६ हात्तीले हाल मोरङ र सुनसरीमा बितण्डा मच्चाइरहेका छन् । एक दशकयता नेपालकै जङ्गलमा बस्दै आएका रैथाने हात्तीले मानिसको ज्यान लिने गरेको बुद्धशान्ति गाउँपालिका वडा नं ३ का सीताराम वाँस्तोलाले बताए । एक्लै र हुलमा हिँड्ने रैथाने हात्ती मानव बस्तीको भित्री भागसम्म पुग्ने गरेका छन् ।

सरकारले वन्यजन्तुबाट मानवीय तथा भौतिक क्षति भएमा राहत तथा क्षतिपूर्ति रकम दिने कानुनी व्यवस्था गरेको छ । अधिकांश पीडितले बेलैमा सो रकम नपाएको गुनासो छ । वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत सहयोग निर्देशिका २०७५ मा हात्तीको आक्रमणमा मृत्यु भएको परिवारले रु १० लाख राहत दिने व्यवस्था छ ।

सख्त घाइतेको उपचार सम्पूर्ण व्यहोर्ने र सामान्य घाइतेलाई उपचार खर्चबापत २० हजार रुपैयाँसम्म दिने कानुनी व्यवस्था छ । घरगोठ भत्काएको, भण्डारण गरेको अन्नबाली खाएमा र खाद्यबालीमा क्षति पुर्‍याएको अवस्थामा १० हजार रुपैयाँसम्म क्षतिपूर्ति दिने सरकारी व्यवस्था रहेको डिभिजन वन कार्यालयका अधिकृत पराजुलीले बताए ।

(स्रोत: अनलाइनखबर)

बहुउपयोगी केसभालाई...

पशु दानामा मकैको विकल्पमा केसभाको पिठो प्रयोग गर्न सकिने अध्ययनहरूले देखाएका छन् । खासगरी दक्षिण पूर्वी एसियाली मुलुकहरूमा केसभालाई दानामा मकैको विकल्पका रूपमा प्रयोग गर्दै आइएको छ ।

आफू फिलिपिन्स भ्रमणमा जाँदा केसभाको पिठोलाई दानामा मकैको विकल्पका रूपमा प्रयोग गरेको जानकारी भएको कब नेपाल प्रालिका निर्देशक डा. बलराम किसी बताउँछन् । उनी नेपाल पोल्ट्री व्यवसायीको पेसागत संस्थाका पदाधिकारी पनि हुन् । उनले पनि कसैले केसभाको पिठो उपलब्ध गराए आफूहरू दानामा प्रयोग गर्न सक्ने बताए ।

त्यस्तै, नेपाल सरकारका कृषि इन्जिनियर सञ्जीव बिमली पूर्वी नेपालमा केसभाको बोरा भेटिएकाले नेपालको दाना उद्योगमा केसभाको पिठो प्रयोग हुन थालेको बताउँछन् । यसको मतलब भारतबाट आयात सुरु भइसकेको छ ।

पशुदानामा केसभालाई मकैको विकल्पका रूपमा सबैभन्दा पहिले तान्जानियामा प्रयोग गरियो । अध्ययन अनुसार केसभामा मकैमा भन्दा बढी कार्बस् पाइन्छ तर यसमा प्रोटिनको मात्रा कम हुन्छ । त्यसैले प्रोटिनको मात्राका लागि अन्य खाद्यवस्तु वा रसायन प्रयोग गरी बढीमा ५० प्रतिशतसम्म केसभालाई प्रयोग गर्न सकिने अध्येताहरूले बताएका छन् । केसभा भिरालो जमिन, सुक्खा र अत्यधिक अम्लीय माटोमा पनि उत्पादन हुन्छ । त्यस्तो जमिनमा मकै उत्पादन गर्न सकिँदैन । त्यसैले यस्तो जमिनको प्रयोग गरेर केसभा लगाई मकैको आयात घटाउन सकिन्छ ।

विदेशबाट मकै आयात गर्दा पैसा त बाहिर जान्छ नै, अमेरिकी डलरको सञ्चिति पनि घट्छ । यसका साथै हाम्रा उत्पादकहरू बन्देजमा पर्दछन् भने रोजगारी पनि उतै जान्छ । नेपालमा केसभा प्रशोधन उद्योग स्थापना गर्ने हो भने केहीले जागिर पक्कै पाउलान् तर सबैभन्दा बढी जनताले यसको खेतीबाट लाभ लिन सक्छन् । केसभालाई रोप्न, गोड्न र खन्न जनशक्ति आवश्यक हुन्छ । समथर जमिनमा मेसिनको पनि प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

विश्वको करिब १९ प्रतिशत केसभा उत्पादक नाइजेरियामा सन् १९९९ सम्म प्रतिहेक्टर जमिनमा १० मेट्रिक टन मात्र केसभा उत्पादन हुन्थ्यो । जब आयात घटाउन नाइजेरियन सरकार कटिबद्ध भयो, त्यसको एक दशकमा केसभा उत्पादन लगभग दुईगुणाले वृद्धि गरियो । त्यसको १५ वर्षपछि गरिएको एक अध्ययन अनुसार त्यस मुलुकका १८ लाख मानिसहरू केसभासँग जोडिँदा वर्षमा अढाइ लाख जनाले थप रोजगारी पाएका थिए । उनीहरूको वार्षिक आय सरदर साढे पाँच सय अमेरिकी डलरले वृद्धि भएको तथ्याङ्क छ । नाइजेरियामा सामान्यतया १५ कठ्ठा वा आधा हेक्टरदेखि साढे दुई हेक्टर सम्म जमिन भएका किसान छन् । अवस्था लगभग हाम्रैजस्तो हो ।

सिँचाइ सेवा नभएको ठाउँमा पनि फल्ने र समुद्री सतहदेखि १५ सय मिटरको उचाइसम्म खेती गर्न सकिने भएकाले नेपालमा कम्तीमा पनि ४० लाख हेक्टरमा केसभा खेती गर्न सकिन्छ । यसो गर्दा वर्षमा आठ करोड मेट्रिक टन कच्चा केसभा उत्पादन हुन सक्छ । सामान्य रूपमा २५ रुपैयाँ प्रतिकेजीका दरले किसानबाट खरिद गर्ने हो भने वर्षमा दुई अर्ब रुपैयाँ किसानको पोल्टामा जान्छ । एकजनाले सरदर १० टन उत्पादन गर्ने अनुमान गर्ने हो भने वार्षिक ८० हजार मानिसले थप रोजगारी पाउँछन् । धेरै मानिसको आर्थिक अवस्थामा सुधार आउँछ । उद्योग फस्टाउँछन् र मकैका लागि पैसा विदेश जाँदैन । यसको खेतीले दानामा मकैको प्रयोग घटाई खाद्य सुरक्षामा पनि योगदान पुर्‍याउँछ ।

हाल नेपालको पूर्वी भागमा यसलाई उसिनेर खाने प्रचलन छ । कसैकसैले यसबाट घरेलु मदिरा पनि बनाउँछन् । यसबाहेक केसभाको हामीकहाँ त्यति ठूलो उपयोग भएको छैन । केसभाको पिठोबाट अन्य देशमा जस्तो मम, चाउमिन पनि हामीकहाँ बनाइएको छैन । बहुउपयोगी केसभालाई राज्यले चिन्न सकेको छैन, यसको उपयोगिता, उद्योग र खेतीका बारेमा हामीकहाँ बहस हुन आवश्यक छ ।

(साभार: रातोपाटी)

दोहोरी गीत प्रतिष्ठानले १० लाखको सामाजिक सहायता कोष स्थापना गर्ने

काठमाडौं/राष्ट्रिय लोक तथा दोहोरी गीत प्रतिष्ठानले कलाकारलाई आर्थिकरुपमा सघाउन दशलाख रुपैयाँको सामाजिक सहायता कोष स्थापना गर्ने भएको छ ।

यसका लागि 'नारायण रायमाझी सांगीतिक साँझ'बाट संकलित रकमलाई अक्षयकोषको रुपमा राखिने प्रतिष्ठानले जनाएको छ । शुक्रबार आयोजित समारोहमा प्रतिष्ठानकी अध्यक्ष रीता थापा मगरले कोषबाट दु:खी, पीडित कलाकारलाई मद्दत मिल्ने विश्वास लिइन् ।

भदौ १५ गते 'नारायण रायमाझी सांगीतिक साँझ' आयोजना गरिएको थियो । सो कार्यक्रम आयोजनामा सघाउने सबैलाई धन्यबाद ज्ञापन कार्यक्रम शुक्रबार काठमाडौंमा आयोजना गरिएको थियो । उक्त अवसरमा रायमाझीले आफूले भाग्यमानी महसुस गरेको बताए । प्रतिष्ठानले हरेक बर्ष हरेक कलाकारको सांगीतिक साँझ गर्ने कुराले निरन्तरता पाओस् भन्ने आशा उनले व्यक्त गरे ।

प्रतिष्ठानले वार्षिकरुपमा अग्रज कलाकारमध्येबाट सांगीतिक साँझ आयोजना गर्ने घोषणा गरेको थियो । रायमाझीबाट यस्तो सांगीतिक कार्यक्रम सुरु भएको हो । प्रतिष्ठानका संस्थापक अध्यक्ष अम्मर बिरही गुरुङले सबै कलाकारलाई समेटेर सांगीतिक साँझ गर्नु गर्वको कुरा भएको बताए ।

कार्यक्रममा गुरुङ केही आक्रामक सुनिए । प्रतिष्ठानले अरुको म्युजिक ट्र्याकमा गीत गाउन नपाउने नीति ल्याएर राम्रो काम गरेको बताउँदै उनले मेला महोत्सवमा ठेकेदारको बिगबिगी बढेको गुनासो गरे ।

'नजिकका मान्छे मात्र बोलाउछन् । यस्तो गर्नु नितान्त गलत हो । कतिपय कलाकार त ५० हजारमा गए भन्ने तर, १५ हजारमा हिँड्ने गरेको पनि सुनेको छु । आफ्नो क्षमता, कला भन्दा बढी अपेक्षा नगर्नुहोला' उनको सुझाव थियो ।

गाजामा मृत्यु हुने प्यालेस्टिनीको संख्या २२ हजार ६०० पुग्यो

गाजा/इजरायल-हमासबीच द्वन्द्व शुरु भएदेखि गाजा पट्टीमा इजरायली हमलामा मृत्यु हुने प्यालेस्टाइनीको संख्या २२ हजार ६०० पुगेको गाजास्थित स्वास्थ्य मन्त्रालयले जनाएको छ।

मन्त्रालयले विज्ञप्ति जारी गर्दै जनाए अनुसार इजरायली सेनाले गत २४ घण्टामा गाजामा १५ वटा आक्रमण गरेको छ जसमा १६२ जनाको मृत्यु भएको छ भने, २९६ जना घाइते भएका छन्।

गत अक्टोबर ७ गते यता इजरायलले हमासको अप्रत्यासित आक्रमणको जवाफमा गाजाविरुद्ध आफ्नो सैन्य कारबाही शुरु गरेदेखि २२ हजार ६०० जनाको मृत्यु भएको छ भने, ५७ हजार ९१० जना घइते भएका छन् ।

यसैबीच इजरायली सेनाले शुक्रबार "मानवीय कारणका लागि" भन्दै गाजा पट्टीको रफाह शहरको तेल अल-सुल्तान जिल्लामा बिहान १० बजेदेखि दिउँसो २ बजेसम्म सैन्य कारबाही स्थगित गरेको थियो ।

(स्रोत: अनलाइनखबर)

के तपाई फोटो कपी प्रिन्टर मेसिन किन्दै हुनुहुन्छ ?

Brother, Canon, HP, Sharp Ricoh, Epson, Kyocera, Lexmark

टोनर रिफिलिङ्ग, प्रिन्टर, कम्प्युटर, फोटोकपी लगायतको सर्भिस छिटो छरितो र भरपर्दो रुपमा गर्नुभई ढुक्क हुनुहोस् ।

Printer Shop

The complete office solution
Contact No. 9845292140,
057-527041, Schoolroad, Hetauda-4
tonerhouse_htd@yahoo.com

छात्रवृत्ति कोषमा पूर्वविद्यार्थीद्वारा ६ लाख सहयोग

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ पुस/हेटौंडा उपमहानगरपालिका-६ चौघडामा रहेको बंशगोपाल मावि (प्राविधिक शिक्षालय) ले शुभारम्भ गरेको अक्षयकोषमा विद्यालयका पूर्वविद्यार्थीको समूहले ६ लाख रुपैयाँ सहयोग गरेका छन् ।

विद्यालयमा शनिबार भएको विपन्न तथा जेहन्दार विद्यार्थी छात्रवृत्ति एवम् विषयगत सहयोगका लागि अक्षयकोष शुभारम्भ कार्यक्रममा २०४४ एसएलसी व्याचका अध्यक्ष अजयविक्रम मानन्धरले समूहको तर्फबाट तीन लाख रुपैयाँको चेक वडाअध्यक्ष विष्णुबहादुर दाहाललाई हस्तान्तरण गरेका हुन् । हस्तान्तरण कार्यक्रममा मानन्धरले विद्यालयका पूर्वविद्यार्थीको नाताले २०४४ व्याचले अक्षयकोषमा थप सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गरे ।

अक्षयकोषमा विद्यालयका पूर्वशिक्षक शम्भुप्रसाद आचार्यबाट १ लाख २३ हजार ४ सय ५६, अजयविक्रम मानन्धरबाट आमाबुबाको स्मृतिमा १ लाख ११ हजार १ सय ११, सुपेन्द्र बस्नेतबाट ५० हजार, श्यामप्रसाद श्रेष्ठ ५० हजार रूपैयाँ

सहयोग प्राप्त भएको छ । कोषमा हेटौंडा-६ वडा कार्यालयले आगामी आर्थिक वर्षमा ५ लाख रुपैयाँ उपलब्ध गराउने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेको छ । शनिबारमात्र कोषमा ६ लाख रुपैयाँ जम्मा भएको विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्यामप्रसाद श्रेष्ठले बताए ।

आर्थिक विपन्नताको कारण शिक्षा पाउनबाट विद्यार्थी बञ्चित हुन नपरोस भन्ने उद्देश्यले स्थापना भएको अक्षयकोषमा अब निरन्तर रकम थप्ने काम जारी रहने अध्यक्ष श्रेष्ठले बताए । हेटौंडा-६ का वडाअध्यक्ष दाहालको प्रमुख आतिथ्यता, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्रेष्ठको सभाध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा विद्यालयका पूर्वशिक्षक शम्भुप्रसाद आचार्य, पूर्वअध्यक्ष बालकृष्ण चौलागाईं, पूर्वविद्यार्थी संगठनका अध्यक्ष शालिकराम घिमिरे, चौघडा बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाका अध्यक्ष विजयकुमार श्रेष्ठलगायतले अक्षयकोष शुभारम्भको प्रशंसा गर्दै कोषले लक्षित क्षेत्रमा लाभ हासिल गर्न गर्नुपर्ने कार्यबारे सुझाव दिएका थिए ।

कार्यक्रममा पूर्वव्यवस्थापन समितिका प्रतिनिधि, पूर्वविद्यार्थी र शिक्षक, विभिन्न सामाजिक संघसंस्थाका प्रतिनिधि लगायतको उपस्थिति थियो । विद्यालयमा हाल १२ सय विद्यार्थी अध्ययनरत रहेको विद्यालयका प्रधानाध्यापक रमेशप्रसाद लामिछानेले जानकारी दिए ।

जिल्ला सहकारी संघको अध्यक्षमा देवकोटा

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ पुस/ मकवानपुर जिल्ला सहकारी संघको सञ्चालक समितिको अध्यक्षमा पुन: नारायणप्रसाद देवकोटा चयन भएका छन् । शनिबार भएको संघको २० औं साधारणसभा तथा अधिवेशनबाट देवकोटाको अध्यक्षतामा नयाँ सञ्चालक समिति निर्माण भएको हो ।

समितिको उपाध्यक्षमा मेनुका दाहाल घिमिरे, सचिवमा दिनेश उपाध्याय, कोषाध्यक्षमा विमलकुमार ढकाल, सहसचिवमा भोगेन्द्र लुईटेल चयन भएका छन् । यसैगरी सदस्यमा अर्जुनप्रसाद वाग्ले, सीताराम दाहाल, हेमप्रसाद न्यौपाने, हरिप्रसाद पौडेल, बिमला कार्की, शर्मिला डंगोल, श्रमिक लामा चयन भएका छन् । यसैगरी लेखा समितिको संयोजकमा खेमराज सापकोटा चयन भएका छन् भने सदस्यमा ज्ञानेन्द्र ढुंगाना र लक्ष्मणप्रसाद सुवेदी चयन भएका छन् ।

संघका अध्यक्ष देवकोटाको सभाध्यक्षता तथा जिल्ला समन्वय समिति मकवानपुरका प्रमुख ललित बहादुर घलानको प्रमुख आतिथ्यतामा शनिवार संघको साधारणसभा भएको हो । १ सय ९९ संस्था शेयर सदस्य रहेको संघमा १० लाख ६ हजार शेयर पुजीं रहेको छ । संघले सहकारी बजार विकास कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न गतिविधि गर्दै आइरहेको छ । सभामा संघको बढी शेयर खरिद गर्ने जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ र हेटौंडा-११ मा रहेको बागेश्वरी महिला साकोसलाई सम्मान गरेको थियो ।

साधारणसभामा संघका पूर्वअध्यक्ष बद्रीप्रसाद लम्साल, केन्द्रीय दुग्ध उत्पादक सहकारी संघका सदस्य बिदुर हुमागाई, जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघका सचिव वीरेन्द्रप्रसाद ढुंगाना, जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघका अध्यक्ष हरिप्रसाद कंडेल, जिल्ला कृषि सहकारी संघका अध्यक्ष महेश्वर सुवेदी, मकवानपुर जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघका कार्यबहाक अध्यक्ष शर्मिला डंगोल, राष्ट्रिय सहकारी बैंकका प्रमुख रामेश्वर अर्याल लगायतको आतिथ्यता रहेको थियो ।

हेटौंडा साकोसको साधारणसभा, विद्यार्थीदेखि दम्पतिसम्मलाई सम्मान

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ पुस/हेटौंडा बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको [illegible]

सदस्य सेवाकेन्द्रका प्रमुख श्यामकुमार दाहाललाई सम्मानित गरिएको थियो । सभामा एसईइमा उत्कृष्ट अंक ल्याउने १५ जना विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गरिनुका साथै एकैपटक सदस्य बनेका ३७ जोडी दम्पतीलाई समेत पुरस्कृत गरिएको थियो ।

सहकारीले आफ्ना सदस्यलाई आव २०७९/८० मा ५७ करोड ९ लाख ३० हजार १६७ रुपैयाँ कर्जा लगानी गरेको छ भने संस्थामा ४८ करोड ९३ लाख ८५ हजार ३८८ रुपैयाँ बचत निक्षेप रहेको संस्थाका प्रवन्धक रामशरण गौतमले बताए । ४ करोड २३ लाख ६७ हजार २ सय पुजीं रहेको संस्थामा तीन करोड ८ लाख ७० हजार ६८२ रुपैयाँ जगेडा कोष रहेको गौतमले बताए ।

सभामा जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघका उपाध्यक्ष मीनाकुमारी चौरेल, वडा ७ का निवर्तमान अध्यक्ष राजन थापा, राष्ट्रिय सहकारी बैंकका सहायक प्रवन्धक वेदप्रसाद तिमल्सिना, सर्वोत्तम संचिति साकोसका अध्यक्ष रामबहादुर बस्नेत, साइराम साकोसका अध्यक्ष राजेन्द्र पौडेल, संजीवनी साकोसका अध्यक्ष जानकी चौधरी, सृजना साकोसका अध्यक्ष ध्रुवप्रसाद अर्याल, जनकल्याण साकोसका उपाध्यक्ष श्यामप्रसाद भट्टराई, नवज्योति माविका अध्यक्ष कृष्ण थापामगरलगायत विभिन्न टोल विकास, सामूदायिक वन, विद्यालयका प्रतिनिधिको आतिथ्यता रहेको थियो ।

श्रृजना प्राविका विद्यार्थीलाई सिम्रिक युवा परिबारको सहयोग

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ पुस/ काठमाडौंको ठमेलमा रहेको सिम्रिक युवा परिवारले मनहरी-४ स्थित श्रृजना प्राविका ५० जना बाल बालिकालाई शैक्षिक सामग्री तथा स्कूल ब्याग बितरण गरेको छ ।

परिबारका अध्यक्ष अनुपकृष्ण मानन्धर, सचीव प्रतीक श्रेष्ठ, कोषाध्यक्ष सुशील मानन्धर, सदस्य कृष्ण थापा, अन्य सहयोगी प्रिन्सबसन्त श्रेष्ठ, नानु श्रेष्ठ लगायतको टोलीले शनिबार विद्यालयमा पुगेर ब्याग बितरण गरेका हुन् । बिगत केही वर्षदेखि मकवानपुरको मनहरी-४ र ३ का विद्यार्थीलाई स्कुल ब्याग सहित स्टेशनरी सहयोग गर्दै आएको सिम्रिक युवा परिबारले यो वर्ष श्रृजना प्राविका विद्यार्थीलाई सहयोग गरेको हो । परिबारले गतवर्ष मनहरी-३ को नवजागृति प्राविका बालबालिकालाई शैक्षिक सामग्री बितरण गरेको थियो ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष अम्मरबहादुर रुम्बाको सभाध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा मनहरी-४ का वडाअध्यक्ष प्रकाश थापा, मनहरी गाउँकार्यपालिका सदस्य मीरा खत्री, वडासदस्य दिनेश चेपाङ, पशुपतिनाथ माविका शिक्षक ईश्वर रिजाललगायतको सहभागिता रहेको थियो । श्रृजना प्राविका प्रधानाध्यापक गोकर्णबहादुर तितुङ, शिक्षक भगीरथ सुबेदीले विद्यालयका बालबालिकाको अभिभावकका आर्थिक अवस्था कमजोर रहेका कारण यसप्रकारको सहयोगप्रति आभार ब्यक्त गर्दै सहयोगलाई निरन्तरता दिन सिम्रिक युवा परिबारलाई आग्रह गरेका थिए ।

बकैया कप फुटबलको तयारी तीव्र

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ पुस/ मकवानपुरको बकैया गाउँपालिकामा हुने पाँचौं बकैया कप फुटबल प्रतियोगिताको खेल तालिका सार्वजनिक भएको छ । पुस २४ गतेबाट बकैया ३ हात्तीसुँडेस्थित बकैया रंगशालामा आयोजना हुने प्रतियोगिताको खेल तालिका सार्वजनिक गरिएको हो ।

आयोजक बकैया गाउँपालिका खेलकुद विकास समितिले खेल तालिका सार्वजनिक गर्दै उद्घाटन खेल बकैया-३ र बकैया-६ बीच हुने जनाएको छ । प्रतियोगिताको फाइनल खेल पुस २९ गते हुनेछ । प्रतियोगिता १२ वटा टिमको सहभागिता रहेको आयोजकले जनाएको छ । प्रतियोगिताको उपाधि विजेता सिनियर टिमले १ लाख रुपैयाँ र उपविजेता टिमले ५० हजार रुपैयाँसहित शिल्ड, मेडल तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन् ।

उपाधि विजेता जुनिएर टिमले ५० हजार रुपैयाँ र उपविजेता टिमले २५ हजार रुपैयाँसहित शिल्ड, मेडल तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन् । यसैगरी विधागत उत्कृष्ट खेलाडीका लागि समेत पुरस्कारको व्यवस्था गरिएको आयोजकले जानकारी दिएको छ ।

चैनपुर जेसीज अध्यक्षमा ढकाल

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ पुस/चैनपुर जेसीज वर्ष २०२४ को अध्यक्षमा रविन ढकाल चयन भएका छन् । शनिबार भएको जेसीजको दोस्रो वार्षिक साधारणसभा तथा प्रथम अधिवेशनले ढकालको नेतृत्वमा सर्वसम्मत नयाँ कार्यसमिति चयन गरेको हो । जेसीजको कार्यकारिणी उपाध्यक्षमा सुरेश गौतम र महेश हटुवाल, उपाध्यक्षमा हरिशरण शिवाकोटी, उज्वल बिष्ट, नवराज रिजाल र जयराम रिजाल चयन भएका छन् ।

सबै पदमा सर्वसम्मत चयन भएको निर्वाचन आयुक्त चैनपुर जेसीजको मातृशाखा पर्सा खैरहनी जेसीज २०२१ का अध्यक्ष रमेश पराजुलीले जानकारी दिए । अध्यक्षमा चयन भएका ढकालले सबैलाई समेट्दै कार्यकाल नमूनालायक बनाउने बताए ।

चैनपुर जेसीज नयाँ शाखा भएकोले तालिमसँगै युवाको नेतृत्व र व्यक्तित्व विकास तथा सामाजिक कार्यलाई निरन्तरता दिने उनको भनाई थियो ।

चैनपुर जेसीजका संस्थापक अध्यक्ष गणेशदर्पण अधिकारीको अध्यक्षतामा भएको अधिवेशनमा नेपाल जेसीजका पूर्वराष्ट्रिय अध्यक्ष राजेशमोहन प्रधान, नेपाल जेसीजका पूर्वकार्यकारिणी उपाध्यक्ष अरुणकुमार दाहाल, हेटौंडा जेसीजका पूर्वअध्यक्ष बासु न्यौपाने, मातृशाखा पर्साखैरहनी जेसीज २०२३ का अध्यक्ष सुरजप्रसाद नेपाल, पूर्वअध्यक्ष रमेश पराजुली, २०२४ का लागि निर्वाचित अध्यक्ष नारन उप्रेती लगायतको आतिथ्यता रहेको थियो । बुट्वलमा भएको नेपाल जेसीजको ५० औं राष्ट्रिय महाधिवेशनबाट चैनपुर जेसीजले पूर्णता पाएको हो ।

शिखर बचतको १३ औं वार्षिक साधारणसभा

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ पुस/ थाहानगरको शिखर बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले नगरभित्रका सामाजिक व्यक्तित्वहरुलाई सम्मान गरेको छ । संस्थाले १३ औं वार्षिक साधारणसभाको अवसर पारेर नगर भित्रका भिन्दाभिन्दै क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याउनेहरुलाई सम्मानित गरेको हो ।

सम्मानित हुनेहरुमा डाक्टरहरु गगन कार्की, पवन कार्की , सुजता केसी र रिकेश कार्कीलाई आफ्नै नगरपालिकामा कार्यक्षेत्र बनाइ स्वास्थ्य क्षेत्रमा दिएको योगदानको कदर गर्दै सम्मानित गरिएको थियो भने उत्कृष्ट समाजसेवी यादव जंग रायमाझीलाई सामाजिक क्षेत्रमा योगदान दिएको भन्दै सम्मानित गरियो त्यसैगरी सम्मानित हुनेमा साहित्य क्षेत्रबाट बिर्खे अन्जान र पत्रकारीताको क्षेत्रमा उत्कृष्ट योगदानको कदर गर्दै थाहापाटीका सम्पादक शम्भु अधिकारीलाई सम्मानित गरियो।

त्यसैगरी पालुङ जेसिज बर्ष २०२४ का अध्यक्ष निरज रायमाझी र संस्था तर्फ च्वाइस नेपाल र मेन्टर इन्टरनेशनललाई सम्मान गरिएको थियो । सम्मानित हरुलाइ प्रमुख अतिथी थाहा नगरपालिकाका प्रमुख बिष्णु बिष्टद्वारा सम्मान पत्रद्वारा सम्मानित गरिएको थियो।

राष्ट्रसेवक सहकारीको साधारणसभा

हेटौंडा, २१ पुस/राष्ट्र सेवक वहुउद्देशीय सहकारी संस्था लिमिटेड हेटौंडाको २४ औं वार्षिक साधारणसभा शनिबार हेटौंडामा भएको छ । सहकारीको साधारण सभाको उद्घाटन् गर्दै बागमती प्रदेशका प्रथम मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले सहकारीले पनि आफ्नो लगानी उत्पादन र उद्योगमा लगाएर रोजगारीको सृजना गर्नुपर्ने बताए ।

सहकारीले वार्षिक ११ करोड रुपैयाँको कारोवार गरेको छ । सहकारीको शेयरपुँजी एक करोड २४ लाख २५ हजार रुपैयाँ रहेको छ । राष्ट्रसेवक वहुउद्देशीय सहकारी संस्था लिमिटेडका अध्यक्ष यादविन्द्र पौडेलको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा मकवानपुर क्षेत्रनम्बर-२ का सांसद तथा एमाले सचेतक महेशकुमार बर्तौला, पेशागत महासंघका केन्द्रीय अध्यक्ष पुण्यप्रसाद ढकाल, नेपाल निजामती कर्मचारी संगठनका बागमती प्रदेश इन्चार्ज बिष्णुप्रसाद अर्याल, संगठनका केन्द्रीय सदस्यहरु, संगठनका इलाका अध्यक्ष उद्धब भट्टराई लगायतको आतिथ्यता रहेको थियो ।

कार्यक्रममा राष्ट्रसेवक वहुउद्देशीय सहकारी संस्था लिमिटेडका उपाध्यक्ष फडिन्द्र तिमल्सिनाले स्वागत मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए ।

२४ औं वार्षिक साधरणसभा सम्बन्धी सूचना

मकवानपुर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को २४ औं वार्षिक साधारण सभा यही २०८० साल पौष २८ गते गर्ने भन्ने यस संस्थाको सञ्चालक समितिको मिति २०८०/८/१५ गतेको बैठक नं.- २३५ बाट निर्णय भएकोले तपशिल वमोजिमको मिति, समय र स्थानमा सभा हुने हुँदा सम्पूर्ण सदस्यहरुमा अनिवार्य उपस्थितको लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछौं साथै शेयर सदस्यहरुलाई पत्र पठाई सकेको हुँदा पत्र प्राप्त नभएमा यसै सूचनालाई आधार मानी अनिवार्य उपस्थित भइ दिनुहुन अनुरोध छ ।

१) साधारण सभामा उपस्थित हुन आउँदा सस्थाले वितरण गरिएको परिचय पत्र कार्ड साथमा लिई आउनुहोला अन्यथा उपस्थिति जनाउने छैन ।
२) २०७९ सालको एस.ई.ई. मा उत्कष्ट सदस्यका छोरा छोरी मध्येबाट एक/एक जनालाई सम्मान सहित प्रोत्साहन गर्ने भएकोले लब्धाङ्क पत्र र चारित्रिक प्रमाण पत्रको छविचित्र यही २०८० पौष २५ गते भित्र संस्थामा पेश गरिसक्नु पर्ने छ ।

मिति, समय र स्थान
मिती : २०८० पौष २८ गते शनिवार
२०८० पौष २८ गते विहान १० वजे देखि दिउसो ४ वजे सम्म उपस्थित हुने
२०८० पौष २८ गते दिउसो १:३० वजे वार्षिक साधारण सभाको प्रस्तावहरुमा छलफल गरि पारित गर्ने
स्थान : हेटौंडा-४, स्कुलरोड, संस्थाको आफ्नै भवन

विजय सागर श्रेष्ठ (अध्यक्ष)
मकवानपुर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
हेटौंडा-४, स्कुलरोड

भुटनदेवी अल्मुनाई एशोसिएसन (पूर्व विद्याथीहरुको संस्था)को

साधरणसभा सम्बन्धी सूचना

यस एसोसिएसनको १८ औं वार्षिक साधरण सभा एवम् मित्र मिलन कार्यक्रम निम्न मिति, समय र स्थानमा हुने भएको हुँदा सम्पूर्ण सदस्य महानुभावहरुलाई अनिवार्य उपस्थीतिको लागि हार्दिक निमन्त्रणा गर्दछौ।

कार्यक्रम विवरण
मिति:२०८० साल पौष २८ गते शनिबार
समय: विहान ९ वजे
स्थान: शहिद लखन थापा स्मृती बाटिका, हेटौंडा-१२
सहभागिता शुल्क :रु १०००।-(प्रति व्यक्ति)

थप जानकारीको लागि
१. श्री गणेश कुमार श्रेष्ठ-९८५५०६९२२९
२. श्री विजेन्द्र अग्रवाल-९८४१४४५२२६
३. श्री सुरेश कुमार श्रेष्ठ-९८४५०५७२५०
४. श्री प्रेम लाल श्रेष्ठ-९८५५०७१२८०
५. श्री नरेन्द्र श्रेष्ठ -९८४५०२२८९९
६. श्री प्रद्युम्न उपाध्याय-९८५५०७१६९७
७. श्री अनिल खड्गी-९८४९९३७४६१
८. श्री राजेन्द्र पोखेल-९८४५०२५५४०
९. श्री ध्रुवराज शर्मा-९८४५१०६१२३
१०. श्री सुदर्शन ढकाल-९८५५०७२७०८
११. श्री उध्दव भट्टराई-९८५११७०३८३

चन्द्र बहादुर थापा (अध्यक्ष)
९८५१०५८३९२
भुटनदेवी अल्मुनाई एशोसिएसन, परिवार
हेटौंडा-४ मकवानपुर

हेटौंडामै उत्पादित

सुदिन ड्राइमिट

Ready To Eat

हाम्रा विशेषताहरू:

- ग्याँस ओभनबाट उत्पादन गरिने ।
- हानिकारक धुवाँको असर नहुने ।
- १२ प्रकारका घरायसी मसलायुक्त ।
- तत्काल खान मिल्ने ।
- खाद्य सुरक्षणको लागि केमिकल (Preservative) प्रयोग नभएको ।

सुदिन प्याकेजिङ्ग उद्योग
हेटौंडा-४, मकवानपुर
९८४५२६२५२२, ९८५५०७२६२३

साझाकुरा राष्ट्रिय दैनिकका लागि **सविन न्यौपाने**द्वारा प्रकाशित, सम्पादक: **सरला खनाल**, कार्यालय/मुद्रण: हेटौंडा-१ चौकीटोल, फोन नं.: ०५७-५२१११५, E-mail:sajhakura@gmail.com, URL: www.sajhakuranews.com, पोष्ट बक्स नं. २९, **मुद्रण:** सफल छापाखाना